

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างรับเคมีบำบัด

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่ทั่วไป.....

CA Ovary stage.....หอผู้ป่วย.....วันที่.....

1. อายุปี

2. ศาสนา.....

3. สถานภาพสมรส () คู่ () โสด () หม้าย

() หย่า () แยกกันอยู่

4. ปัจจุบันพักอยู่กับ () บิดามารดา () สามี () สามีและบุตร

() ญาติ () นายจ้าง () บุตร

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

.....

5. ที่อยู่ปัจจุบัน.....

6. จบการศึกษาระดับชั้น.....

7. ประกอบอาชีพ.....

8. รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน

() ต่ำกว่า 1,000 บาท

() 1,000 - 3,000 บาท

() 3,000 - 5,000 บาท

() มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป

9. ท่านมีอาการป่วยเป็นโรคมะเร็งมาเป็นระยะเวลานาน เดือน

10. ได้รับการผ่าตัดเอาก้อนมะเร็งออกเมื่อ

11. ได้รับเคมีบำบัดมาแล้ว ครั้ง

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้ในผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างรับเคมีบำบัด

ชื่อ นามสกุล..... เลขที่ทั่วไป.....

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ หากท่านคิดว่าข้อความใดถูกต้อง ให้ทำเครื่องหมาย (/) หน้าข้อความนั้น ข้อใดผิดให้ทำเครื่องหมาย (X) หน้าข้อความนั้น ข้อใดที่ท่านไม่ทราบหรือไม่แน่ใจไม่ต้องใส่เครื่องหมายใด ๆ

- 1. โรคมะเร็งมีสาเหตุไม่แน่นอน แต่สาเหตุเสริมให้เกิดได้แก่ เชื้อไวรัส สารเคมี แสงแดดที่ร้อนแรง รังสีเอกซ์เรย์ อาหารที่ไหม้เกรียมหรือมีเชื้อรา ความอ่อนแอของความต้านทานโรค เป็นต้น
- 2. ความต้านทานโรคมะเร็งของแต่ละคนแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับกรรมพันธุ์ เพศ อายุ ภาวะสุขภาพกายและจิตใจ นิสัยการรับประทานอาหาร
- 3. อาการแสดงที่เห็นได้ชัดในผู้ที่เป็โรคมะเร็ง ได้แก่ อาการซีด การติดเชื้อบริเวณก้อนมะเร็ง การหายใจลำบาก การเจ็บปวด เป็นต้น
- 4. วิธีการรักษาโรคมะเร็งไม่ได้ขึ้นอยู่กับชนิดของโรคมะเร็ง ระยะของการเป็นโรค และสภาพของผู้ป่วย แต่ขึ้นอยู่กับกาเลือกวิธีการรักษาโดยผู้ป่วยเอง
- 5. การรักษาโรคมะเร็งรังไข่มุ่งการรักษาให้หายขาดและการบรรเทาอาการ โดยแพทย์จะผ่าตัดเอาก้อนเนื้อออกให้หมดแล้วรักษาต่อด้วยยาเคมีบำบัด
- 6. จุดมุ่งหมายของการใช้ยาเคมีบำบัดในผู้ป่วยโรคมะเร็งคือเพื่อรักษาโรคมะเร็งทุกชนิดให้หายขาดเท่านั้น
- 7. ยาเคมีบำบัดก่อให้เกิดประโยชน์นานับประการในการรักษาโรคมะเร็ง แต่มีพิษหรืออาการแทรกซ้อนต่อร่างกายเพียงทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน และผมร่วงเท่านั้น
- 8. การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับแผนการรักษาของแพทย์ในระหว่างรับยาเคมีบำบัดจะทำให้ท่านหายจากโรค ไม่กลับมาเป็นโรคมะเร็งซ้ำอีกและมะเร็งไม่ดื้อยา
- 9. นางสาวทองกวาวเชื่อว่าในระหว่างให้ยาเคมีบำบัด ไม่จำเป็นต้องมาตรวจสุขภาพทุกครั้งตามที่แพทย์นัด เพียงแต่พยายามรักษาร่างกายและจิตใจให้แข็งแรงอยู่เสมอและคอยสังเกตอาการผิดปกติต่างๆ ของร่างกายอยู่ที่บ้านเท่านั้น

- 10. นางสาวสายใจเชื่อว่าการเปลี่ยนโรงพยาบาลและวิธีการรักษาโรคบ่อข ๆ จะช่วยให้การวินิจฉัยโรคแน่นอน และได้รับการรักษาที่ดีขึ้นกว่าการรักษาในโรงพยาบาลเดียวกัน ๆ
- 11. นางคอนเชื่อว่าโรระหว่างรับยาเคมีบำบัดนั้นจำเป็นต้องรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ โดยเฉพาะเนื้อแดง ไข่ นม ตับ ผัก ผลไม้สด ให้มากขึ้นกว่าเดิม
- 12. นางสาวบปผาไม่เห็นด้วยกับการดื่มน้ำมากๆ เพราะจะทำให้ปัสสาวะบ่อย ร่างกายพักผ่อนได้น้อย เธอจึงดื่มน้ำเพียงวันละครึ่งถึงหนึ่งลิตร
- 13. การดื่มนมอุ่น ๆ ฟังวิทยุเบา ๆ และอ่านหนังสือ เป็นวิธีการช่วยให้นอนหลับได้ดี
- 14. ในระหว่างรับยาเคมีบำบัดนั้น นายก้อนจะพักผ่อนมาก ๆ ไม่ออกกำลังกายหรือทำงานเลย เพราะเกรงว่าจะทำให้อ่อนเพลียและไม่สบายได้
- 15. วิธีการทำจิตใจและอารมณ์ให้สงบปราศจากความเครียดหรือความวิตกกังวลที่ดีที่สุดคือการหางานอดิเรกทำ เช่น อ่านหนังสือ ปลูกต้นไม้ เพื่อทำให้ลืมความทุกข์ต่าง ๆ
- 16. การแพ้ยาที่เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใดและรุนแรง อาจทำให้มีอาการหายใจลำบาก ใจสั่น ความดันโลหิตต่ำ และเสียชีวิตได้
- 17. นางแดงมีอาการคลื่นไส้อาเจียนและเบื่ออาหารมาก สามีของนางแดงจึงทำทอดมันปลาทราย และผัดเผ็ดปลาสาวยมาให้นางแดงรับประทาน
- 18. นางสาวไถ่มีอาการคลื่นไส้อาเจียนมากหลังจากฉีดยาเคมีบำบัดตั้งนั้นก่อนฉีดยาเธอจึงดื่มน้ำมาก ๆ พักผ่อนอย่างเพียงพอ และรับประทานยาระงับการอาเจียนก่อนฉีดยา 1 ชั่วโมง เพื่อบรรเทาอาการอาเจียนและอ่อนเพลีย
- 19. นางเขียวมีการอักเสบของเยื่อในปากและเป็นแผลในช่องปาก จึงได้ซื้อน้ำยาบ้วนปากจากร้านขายยาในตลาดที่โฆษณาว่าช่วยทำให้ลมปากหอมสดชื่นและเย็นในลำคอบ้วนปาก และรับประทานอาหารประเภทนมอุ่น ๆ และ
- 20. เมื่อมีอาการท้องเดินเกิดขึ้น นางสาวจะพยายามไม่ดื่มน้ำและรับประทานอาหารเลย เพราะเข้าใจว่าถ้ายังรับประทานมากก็จะทำให้ท้องเดินมากขึ้นเต้าฮวยร้อน ๆ
- 21. นางสาวทองกวาวรับประทานผักผลไม้ที่มีกาก ดื่มน้ำมาก ๆ ฝึกการขับถ่ายและออกกำลังกายทุกวันตามความเหมาะสม เพราะเชื่อว่าช่วยลดอาการท้องผูกได้โดยไม่ต้องพึ่งยาระบาย

- 22. นางสาวสายใจมีอาการตัวชืด อ่อนเพลีย มึนงง เป็นลมง่าย เหนื่อยง่าย เป็นอยู่ประมาณ 15 วันหลังจากได้ยาเคมีบำบัดครั้งสุดท้าย ดังนั้นเธอจึงหยุดทำงานเพื่อพักผ่อน และกินอาหารจำพวก เนื้อ นม ไข่ ดิบมาก ๆ
- 23. ยาเคมีบำบัดอาจทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายลดลง ทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ง่าย โรคที่พบได้บ่อยคือไข้หวัด ปอดอักเสบ กระเพาะปัสสาวะอักเสบ วิธีป้องกันโรคติดเชื้อคือไม่คลุกคลีกับผู้ป่วยโรคติดเชื้อ
- 24. นางสาวทองกวาวมีภาวะเลือดออกง่ายและหยุดยาก เธอจึงพยายามป้องกันอุบัติเหตุ และความร้อนที่อาจทำให้เกิดผล และหลีกเลี่ยงการใช้ยาแก้ปวดลงใช้ประเภทแอสไพริน
- 25. ผมร่วงเกิดจากยาเคมีบำบัดทำลายรากผม แต่ผมใหม่จะขึ้นมาเหมือนเดิมหลังจากหยุดยาแล้ว 2-3 เดือน นางสาวผมงามปรับตัวยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นได้ เมื่อเธอต้องเดินทางหรือพบปะผู้คน เธอจะสวมหมวกหรือใส่วิกทุกครั้ง
- 26. นางสาวผิวสวย มีวิธีป้องกันการอักเสบของผิวหนังโดยการพยายามไม่ให้ร่างกายถูกน้ำแต่ใช้แอลกอฮอล์เช็ดตัววันละ 3 ครั้ง และไม่ใช้โลชั่นทาผิว
- 27. ยาเคมีบำบัดอาจทำให้เกิดกระเพาะปัสสาวะอักเสบได้ วิธีป้องกันคือดื่มน้ำน้อย ๆ ตาเหลือง จึงรีบมาพบแพทย์เพราะสงสัยว่าตนเองเป็นโรคตับ
- 28. นางเอ็นดูมีอาการอ่อนเพลีย ปวดแน่นท้องได้เข้ายาคีโรนข้างขวาตัวเหลือง ตาเหลือง จึงรีบมาพบแพทย์เพราะสงสัยว่าตนเองเป็นโรคตับ
- 29. ยาเคมีบำบัดอาจทำให้เกิดโรคหัวใจวายได้ ดังนั้นหากมีอาการใจสั่น บวมตามแขน ขา หายใจลำบาก ต้องรีบมาพบแพทย์ทันที
- 30. ยาเคมีบำบัดอาจทำให้ช่องคลอดอักเสบได้ ดังนั้นในช่วงที่รับยาควรดูแลความสะอาดของร่างกายโดยเฉพาะช่องคลอดและทวารหนักให้มากขึ้น และลดความกระตือรือร้นที่ช่องคลอด
- 31. นางแดงเข้าใจว่าไม่จำเป็นต้องคุมกำเนิดระหว่างใช้ยาเคมีบำบัด เพราะยาไม่มีพิษต่อเด็กในครรภ์
- 32. ยาเคมีบำบัดไม่มีพิษต่อตา หู ระบบประสาทกล้ามเนื้อ และปอด ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องไปสนใจกับอาการที่เกิดขึ้นอวัยวะดังกล่าว

เฉลยส่วนที่ 2

1. ถูก	17. ผิด
2. ถูก	18. ถูก
3. ถูก	19. ผิด
4. ผิด	20. ผิด
5. ถูก	21. ถูก
6. ผิด	22. ถูก
7. ผิด	23. ถูก
8. ถูก	24. ถูก
9. ผิด	25. ถูก
10. ผิด	26. ผิด
11. ถูก	27. ผิด
12. ผิด	28. ถูก
13. ถูก	29. ถูก
14. ผิด	30. ถูก
15. ถูก	31. ผิด
16. ถูก	32. ผิด

ส่วนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมเผชิญความเครียด

ชื่อ..... นามสกุล..... เลขที่ทั่วไป.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

คำชี้แจง แบบวัดพฤติกรรมเผชิญความเครียดนี้ประกอบด้วยข้อความที่ต้องการทราบว่าคุณมีวิธีการจัดการกับความเครียดอย่างไร นับตั้งแต่ทราบว่าตนเองเป็นโรคมะเร็งและอยู่ในระหว่างการให้เคมีบำบัดในขณะนี้โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อและกรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว การเลือกคำตอบให้ถือเกณฑ์ดังนี้

- ไม่เคย หมายความว่า ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของท่านเลยหรือ ท่านไม่เคยใช้วิธีนั้นจัดการกับความเครียดเลย
- นาน ๆ ครั้ง หมายความว่า ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของท่านบ้างเล็กน้อย หรือท่านใช้วิธีนั้นนาน ๆ ครั้ง
- เป็นบางครั้ง หมายความว่า ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของท่านเพียงครั้งหนึ่งหรือท่านใช้วิธีนั้นเป็นบางครั้ง
- บ่อย ๆ หมายความว่า ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของท่านมากกว่าครั้งหนึ่งหรือท่านใช้วิธีนั้นบ่อยๆ
- เกือบทุกครั้ง หมายความว่า ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด หรือท่านใช้วิธีนั้นเกือบทุกครั้ง

ตัวอย่างวิธีการเลือกคำตอบ

ข้อที่	ข้อความ	ไม่เคย	นาน ๆ ครั้ง	เป็นบางครั้ง	บ่อย ๆ	เกือบทุกครั้ง
1.	ฉันมีความหวังในชีวิต.....		...		...	

ข้อที่	ข้อความ	ไม่เคย	นานๆ ครั้ง	เป็นบาง ครั้ง	บ่อยๆ	เกือบ ทุกครั้ง
1.	ฉันกังวล.....					
2.	ฉันร้องไห้.....					
3.	ฉันระบายความเครียดด้วยการ ออกกำลังกาย เช่น ขุดดิน ผ่าฟัน ปลุก ต้นไม้ และการออกกำลังกาย เช่น วิ่ง ว่ายน้ำ เล่นกีฬา เป็นต้น.....					
4.	ฉันหวังว่าทุกสิ่งทุกอย่างคงจะดีขึ้น					
5.	ฉันวางแผนต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างอาจเลว ร้ายลงกว่านี้ก็ได้.....					
6.	ฉันคิดหาวิธีการต่างๆ เพื่อแก้ ปัญหา หรือควบคุมสถานการณ์ที่ ก่อให้เกิดความเครียด.....					
7.	ฉันกินอาหาร สับซูหรี่ เคี้ยวหมาก หรือหมากฝรั่งมากขึ้น.....					
8.	ฉันดื่มเหล้า เบียร์ หรือเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์.....					
9.	ฉันใช้ยานานหลับ หรือยาระงับ ประสาท หรือยาเสพติด เช่น กัญชา กินเนอร์.....					

ข้อที่	ข้อความ	ไม่เคย	นานๆ ครั้ง	เป็นบาง ครั้ง	บ่อยๆ	เกือบ ทุกครั้ง
10.	ฉันพยายามลืมเหตุการณ์ที่ทำให้ เกิดความเครียดและคิดถึงสิ่งอื่น ทดแทน.....					
11.	ฉันปล่อยให้คนอื่นแก้ปัญหา หรือ ควบคุมสถานการณ์ที่ก่อให้เกิด ความเครียด.....					
12.	ฉันมักคิดฝันถึงสิ่งที่มหัศจรรย์หรือ ดีเลิศ เช่น ถูกฉีดยาหรือมียา ดีรักษาโรคให้หายขาดได้.....					
13.	ฉันมักจะทำอะไรก็ได้เพียงเพื่อสัก แต่ว่าจะมีอะไรทำ เพื่อแก้ไขเหตุ การณ์ที่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่าจะไม่แน ใจว่าจะได้ผล.....					
14.	ฉันถกปัญหากับผู้ที่เคยมีประสบ การณ์เช่นเดียวกันมาก่อน.....					
15.	ฉันเตรียมพร้อมที่จะรับเหตุการณ์ ที่อาจเลวร้ายที่สุด.....					
16.	ฉันโกรธ สาปแช่ง สบถสาบาน					
17.	ฉันยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามที่ เป็นจริง.....					

ข้อที่	ข้อความ	ไม่เคย	นานๆ ครั้ง	เป็นบาง ครั้ง	บ่อยๆ	เกือบ ทุกครั้ง
18.	ฉันพยายามมองปัญหาอย่างรอบ คอบตามความเป็นจริง โดยปราศ จากอคติ.....					
19.	ฉันพยายามควบคุมเหตุการณ์เท่าที่ จะทำได้.....					
20.	ฉันพยายามมองเหตุการณ์นั้นอย่าง มีความหมาย.....					
21.	ฉันสวดมนต์อธิษฐานสิ่งศักดิ์สิทธิ์..					
22.	ฉันประหม่า หงุดหงิด.....					
23.	ฉันตำหนิคนอื่นว่าเป็นตัวก่อให้เกิด เหตุการณ์ที่ประสบอยู่.....					
24.	ฉันพยายามหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์ ที่เป็นอยู่.....					
25.	ฉันพยายามอย่างมากที่จะเปลี่ยน แปลงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น.....					
26.	ฉันระบายความเครียดกับคนอื่น หรือสิ่งอื่น.....					
27.	ฉันปลีกตัวออกไปอยู่คนเดียว ต้อง การอยู่ตามลำพัง.....					
28.	ฉันปลงตกเพราะดูเหมือนว่าหมด หนทางแก้ไข.....					

ข้อที่	ข้อความ	ไม่เคย	นานๆ ครั้ง	เป็นบาง ครั้ง	บ่อยๆ	เกือบ ทุกครั้ง
29.	ฉันไม่ทำอะไรเลยโดยหวังว่าเมื่อถึงเวลาปัญหาจะคลี่คลายเอง...					
30.	ฉันขอความเห็นใจหรือขอความช่วยเหลือจากญาติสนิท คนในครอบครัวหรือเพื่อน.....					
31.	ฉันทำสมาธิ เพื่อให้จิตใจสงบ...					
32.	ฉันพยายามเรียนรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อสามารถเผชิญกับเหตุการณ์ได้ดี.....					
33.	ฉันพยายามทดลองแก้ปัญหาหลายๆวิธีเพื่อดูว่าวิธีไหนดีที่สุด.....					
34.	ฉันปลงตกว่าเป็นชะตากรรมของตน ดังนั้นการพยายามทำอะไรก็จะแก้ปัญหาลงใจไร้ความหมาย...					
35.	ฉันพยายามนำประสบการณ์เดิมมาใช้ในการแก้ปัญหา.....					
36.	ฉันพยายามแยกปัญหาออกเป็นส่วนย่อยๆ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้ง่ายและดีขึ้น.....					
37.	ฉันเข้านอนโดยคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างอาจดีขึ้นในวันรุ่งขึ้น...					
38.	ฉันกำหนดเป้าหมายเฉพาะเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือควบคุมสถานการณ์.....					
39.	ฉันปลอบใจตนเองว่า อย่ากังวลไปเลย ทุกสิ่งทุกอย่างคงจะคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น.....					
40.	ฉันคิดว่า เมื่อไม่ได้สิ่งที่ดีที่สุด ก็ยอมรับสิ่งที่มีอยู่.....					

ภาคผนวก ข.

แบบบันทึกโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและแนวปฏิบัติตน
ในผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างรับเคมีบำบัด

**แบบบันทึกโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งและแนวทางปฏิบัติตน
ในผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างรับเคมีบำบัด**

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ป่วยโรคมะเร็งรังไข่ระหว่างรับเคมีบำบัด

สถานที่ หอผู้ป่วยนรีเวชกรรม

วิธีการให้ความรู้ การสอนเป็นรายบุคคล

สื่อการให้ความรู้ เทปคำบรรยาย และภาพพลิก

วัตถุประสงค์ของการให้ความรู้

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งและแนวทางการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง
เหมาะสมกับแผนการรักษา
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหา และมีพฤติกรรมเผชิญความ
เครียดที่เหมาะสม

ขั้นตอนและรายละเอียดของการให้ความรู้

ในการให้ความรู้มีขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมผู้ป่วย

ในการเตรียมผู้ป่วยเพื่อให้ความรู้เป็นรายบุคคล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- 1) สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วย และอธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของผู้วิจัยในการให้
ความรู้แก่ผู้ป่วย
- 2) ประเมินความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ป่วย เช่น จากสัญญาณชีพ ได้แก่
การมีความดันโลหิต ชีพจร การหายใจ และอุณหภูมิอยู่ในเกณฑ์ปกติ ตลอดจนไม่มีอาการผิดปกติใดๆ
เกิดขึ้นกับผู้ป่วยและมีสภาพอารมณ์ที่ปกติ
- 3) ประเมินความสนใจของผู้ป่วยที่จะรับความรู้ในครั้งนี้
- 4) แจ้งให้ผู้ป่วยทราบในเรื่องต่อไปนี้
 - รายละเอียดเกี่ยวกับการให้โปรแกรม ได้แก่ จำนวนครั้งของการให้โปรแกรม
ระยะเวลาของการให้โปรแกรม และโครงสร้างเนื้อหาของโปรแกรมในแต่ละครั้ง
 - บทบาทของผู้ป่วยในการฟังเทปคำบรรยายและดูภาพพลิกประกอบกันไปอย่างตั้งใจ

หากผู้ปวยมีข้อสงสัยหรือฟังข้อมูลส่วนใดไม่ทัน ให้ถามผู้วิจัยได้ทันทีหรือถามเมื่อจบการให้ข้อมูลแต่ละครั้งแล้ว

- บทบาทของผู้วิจัยในการอำนวยความสะดวกเปิดเปิดคำบรรยายและพลิกภาพให้ตรงกับคำบรรยายแก่ผู้ปวย อธิบายเพิ่มเติมในข้อมูลที่ผู้ปวยสงสัย และเปิดเปิดคำบรรยายให้ผู้ปวยฟังซ้ำพร้อมทั้งพลิกภาพประกอบในข้อมูลส่วนที่ผู้ปวยฟังไม่ทัน

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการให้ความรู้

ใช้รูปแบบการสอนเป็นรายบุคคลในห้องที่เป็นสัดส่วน แบ่งเนื้อหาของการให้ความรู้เป็น 4 ครั้งๆ ละ 1 วันๆ ละ 45 นาที ซึ่งเนื้อหาแต่ละครั้งจะต่อเนื่องกัน ในการดำเนินการให้ความรู้ได้ใช้ทักษะการสอนประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ใช้ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนในขั้นตอนแรกของการดำเนินการให้ความรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปวยคิดหาคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะเรียน หรือเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เนื้อหาโดยใช่วิธีการพูดถึงสิ่งที่ใกล้ตัวผู้ปวยมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่จะสอนผู้ปวย

2) ใช้ทักษะการบรรยาย โดยให้ผู้ปวยฟังเทพคำบรรยายและคุณภาพพลิกประกอบ ซึ่งเนื้อหาคำบรรยายจะอธิบายมโนทัศน์ (Concept) หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างชัดเจน เช่น อาการคลื่นไส้อาเจียนเกิดขึ้นได้อย่างไร มีวิธีการหลีกเลี่ยงและลดอาการดังกล่าวได้อย่างไร เป็นต้น พร้อมทั้งการสรุปหาจุดมุ่งเพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในขณะที่ผู้ปวยฟังเทพคำบรรยายหรือเมื่อจบคำบรรยายในแต่ละครั้ง หากผู้ปวยฟังไม่ทันหรือสงสัยในส่วนใดของเนื้อหาผู้วิจัยจะเปิดเปิดให้ผู้ปวยฟังซ้ำอีกพร้อมกับเปิดภาพพลิกประกอบหรืออธิบายเพิ่มเติม

3) ใช้ทักษะการถาม ผู้วิจัยจะทำการถาม ๆ ผู้ปวยอย่างสม่ำเสมอ โดยจะกระทำในตอนต้นของการให้ความรู้ เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนดังได้กล่าวไว้ข้างต้น การถามระหว่างช่วงกลาง ๆ ของเนื้อหาจะช่วยให้ทราบว่าผู้ปวยมีความเข้าใจในเนื้อหาหรือไม่ การถามในช่วงท้ายของเนื้อหาจะเป็นการประเมินผลว่าผู้ปวยมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปแล้วหรือไม่ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่

4) ใช้ทักษะการเสริมแรง ในการดำเนินการสอนนี้ผู้วิจัยจะทำการสังเกตพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น ความใส่ใจในการรับฟังคำบรรยายและคุณภาพพลิกประกอบ การตอบคำถามได้ถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหา เป็นต้น จากนั้นผู้วิจัยจะให้ตัวเสริมแรงที่เหมาะสมกับผู้เรียนทั้งในด้านพัฒนาการและการเรียนรู้โดยให้หลัก "ลงมือชอกลงยา" เช่น ผู้ใหญ่มักชอบตัว

เสริมแรงทางสังคม ในตอนแรก ๆ จะให้การเสริมแรงทุกครั้งกับผู้ป่วยมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และค่อย ๆ ลดการเสริมแรงลงเมื่อเห็นว่าผู้ป่วยมีความเข้าใจและตอบคำถามได้ดี

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล

วัดระดับความรู้หลังจากผู้ป่วยได้รับโปรแกรมการให้ความรู้ทั้งหมด โดยใช้แบบวัดระดับความรู้เกี่ยวกับโรคและแนวทางการปฏิบัติตนในผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างรับเคมีบำบัด

เนื้อหาของโปรแกรมการให้ความรู้

ในการดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและแนวทางการปฏิบัติตนแก่ผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างรับเคมีบำบัดตามโปรแกรมที่จัดไว้ ได้แบ่งเนื้อหาการให้ความรู้ออกเป็น 4 ครั้งดังนี้

ครั้งที่ 1 เป็นโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็ง โรคมะเร็งรังไข่ การรักษาโดยวิธีเคมีบำบัด และอาการแทรกซ้อนระหว่างได้รับเคมีบำบัด

ครั้งที่ 2 เป็นโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับแผนการรักษา และการดำรงชีวิตประจำวันในผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างรับเคมีบำบัด

ครั้งที่ 3 เป็นโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ไขพิษหรืออาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัดในภาวะการแพ้ยา คลื่นไส้ อาเจียนและเบื่ออาหาร การอักเสบของเยื่อในปากและแผลในปาก ท้องเดินและท้องผูก

ครั้งที่ 4 เป็นโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพิษหรืออาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัดในภาวะการกดไขกระดูก ผมร่วง การเปลี่ยนแปลงของผิวหนัง พิษต่อระบบอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายและการสรุปเนื้อหาสาระทั้งหมด

ครั้งที่ 1

โปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งรังไข่ การรักษาโดยวิธีเคมีบำบัด และอาการแทรกซ้อนระหว่างได้รับเคมีบำบัด

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การประเมินผล
	คนตรี บทนำ สวัสดีค่ะ ต่อไปนี้จะเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคที่ท่านเป็นอยู่ การรักษาที่ท่านได้รับ และแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้ท่านมีชีวิตที่ดีท่ามกลางความเจ็บป่วยจากโรคและอาการแทรกซ้อนจากการได้รับยาเคมีบำบัดที่ท่านกำลังได้รับอยู่ในขณะนี้ ท่านจะได้รับความรู้เหล่านี้ติดต่อกัน 4 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาต่อไปนี้ ครั้งที่ 1 เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับโรค มะเร็งรังไข่ การรักษาโดยวิธีเคมีบำบัด และอาการแทรกซ้อนระหว่างรับเคมีบำบัด ครั้งที่ 2 เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับแผนการรักษา และการดำรงชีวิตประจำวันในระหว่างเจ็บป่วยและรับเคมีบำบัด	กิจกรรมการสอน ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย - แนะนำตัวและสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย - ชี้แจงวัตถุประสงค์ของ การให้โปรแกรมและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ - บอกโครงสร้างเนื้อหาที่จะเรียน - ชี้แจงบทบาทของผู้ป่วยในการรับโปรแกรม	- เทปคำบรรยายและภาพพลิก	

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	ครั้งที่ 3 และ 4 เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับ การป้องกันและการแก้ไขพิษหรืออาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัดต่อเนื่องกัน ตลอดจนสรุปเนื้อหาสาระที่สำคัญทั้งหมด ในการเรียนรู้เนื้อหาเหล่านี้ท่านจะได้รับ ฟังข้อมูลจากเทปคำบรรยายนี้ พร้อมทั้งดู ภาพพลิกประกอบกันไป โดยดิฉันจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเปิดปิดเทปและ ภาพพลิกให้ตรงกับคำบรรยาย ในขณะที่ท่านได้รับข้อมูลหรือเมื่อจบเนื้อหาแล้วท่าน มีความสงสัยหรือฟังข้อมูลส่วนใดไม่ทัน กรุณากถามได้ ดิฉันจะเปิดเทปให้ท่านฟังซ้ำอีกครั้งพร้อมกับให้ดูภาพพลิกประกอบกันไป หรืออธิบายเพิ่มเติมจนกระทั่งท่านหมดข้อสงสัย สำหรับวันนี้ท่านจะได้ฟังความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็ง โรคมะเร็งรังไข่ การรักษาโดยใช้เคมีบำบัด และอาการแทรกซ้อนระหว่างการรับเคมีบำบัดนะคะ ----- คนตรี -----			

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การประเมินผล
	ท่านมีความรู้ลึกซึ้งอย่างไรต่อโรคมะเร็งบ้าง คนรับรู้ว่าการเป็นโรคมะเร็งเป็น ความ น่ากลัว ความท้อแท้ ความสิ้นหวัง เป็นต้น การรับรู้เหล่านี้ไม่ถูกต้องและเป็นการเพิ่ม ความเครียดให้กับตัวผู้ป่วยเองและผู้ใกล้ ขีดตัวส บางคนปรับตัวไม่ได้ถึงกับไม่ยอม ให้แพทย์รักษา ยอมจำนนต่อความตาย บาง คนถึงกับฆ่าตัวตายก็มี หากท่านได้รับความ รู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งอย่างถูกต้องดังที่คิดนั้น จะกล่าวต่อไปนี้ เหตุการณ์เหล่านี้ก็จะไม่ เกิดขึ้นอย่างแน่นอน ----- คนตรี -----	พูดคุยซักถามเพื่อ สร้างสัมพันธ์ภาพ และแรงจูงใจใน การเรียนรู้กับ ผู้ป่วย กิจกรรมขณะสอน 1. ผู้ป่วยฟังเนื้อหาจากเทปบันทึกเสียงพร้อมรูปภาพ พลิกประกอบโดย มีผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมโปรแกรมในการอ่านข้อความ	รูปที่ 1 รูปที่ 1 รูปที่ 1	แสดงความ หมายถึง โรคมะ - เร็ง
1. ผู้ป่วย - สามารถบอก ความหมาย ของโรคมะ - เร็งได้ถูกต้อง	รูปที่ 1 โรคมะเร็ง บางครั้งเรียกว่าเนื้อ งอกชนิดร้ายแรง หมายถึงกลุ่มเซลล์ซึ่งเป็น หน่วยที่เล็กที่สุดของร่างกาย มีการเจริญ เติบโตหรือแบ่งตัวอย่างรวดเร็วไม่มีที่สิ้นสุด จนเป็นก้อนเนื้อที่ไปเบียดอวัยวะอื่น ๆ หรือเซลล์มะเร็งเข้าสู่กระแสเลือดและไป เจริญเติบโตที่อวัยวะต่าง ๆ	รูปที่ 1 โรคมะเร็ง บางครั้งเรียกว่าเนื้อ งอกชนิดร้ายแรง หมายถึงกลุ่มเซลล์ซึ่งเป็น หน่วยที่เล็กที่สุดของร่างกาย มีการเจริญ เติบโตหรือแบ่งตัวอย่างรวดเร็วไม่มีที่สิ้นสุด จนเป็นก้อนเนื้อที่ไปเบียดอวัยวะอื่น ๆ หรือเซลล์มะเร็งเข้าสู่กระแสเลือดและไป เจริญเติบโตที่อวัยวะต่าง ๆ	รูปที่ 1 รูปที่ 1 รูปที่ 1	แสดงความ หมายถึง โรคมะ - เร็ง

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
2. ผู้ป่วยบอกถึงสาเหตุที่ส่งผลเสริมให้เกิดโรคมะเร็งได้ อย่างถูกต้อง	<u>รูปที่ 2</u> สาเหตุของโรคมะเร็งที่แท้จริงยังไม่ทราบแน่นอน แต่สาเหตุเสริมให้เกิดโรคมะเร็งมีดังนี้ 1. เชื้อไวรัส 2. จากการสัมผัสสารพิษบางชนิดนาน ๆ เช่น ท่อไอเสียรถยนต์หรือจากโรงงานอุตสาหกรรม และจากสารเคมีต่าง ๆ เป็นต้น 3. จากการสัมผัสสารทางกายภาพ เช่น รังสีเอกซ์เรย์ แสงแดดที่ร้อนแรง และแสงอัลตราไวโอเลต เป็นต้น 4. จากฮอร์โมนบางชนิด เช่น ฮอร์โมนเอสโตรเจนซึ่งมีในยาคุมกำเนิด 5. จากอาหารที่เน่าจนเกือบดำ ถั่วลิสงหรือเครื่องเทศที่มีเชื้อราจะมีสารอัฟลา - ท็อกซิน ซึ่งจะไปทำให้เป็นโรคมะเร็งตับได้	สะดวกเปิดปิดเทปบันทึกเสียงและภาพพลิกให้ตรงกับคำบรรยายจากเทป	<u>รูปที่ 2</u> แสดงสาเหตุส่งเสริมให้เกิดมะเร็ง	จากการพูดคุยซักถามและแบบวัดข้อที่ 1

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
3. ผู้ป่วยบอก ถึงปัจจัยที่มีผล ต่อความแตกต่างด้านความ ด้านทางโรค ในแต่ละบุคคล ได้อย่างถูกต้อง	รูปที่ 3 นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความด้าน - ทางโรคของแต่ละบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างกัน ได้แก่ - กรรมพันธุ์ - เพศ และอายุหรือวัย - ภาวะสุขภาพอนามัย - ภาวะสุขภาพจิต - นิสัยการรับประทานอาหาร เช่น คนที่ชอบรับประทานอาหารปลาดิบ มีโอกาสที่จะเป็นโรคมะเร็งตับได้ง่าย - ความผิดปกติที่มีมาก่อน เช่น หูด ฝ้า ปาน เป็นต้น เมื่อท่านทราบแล้วว่าโรคมะเร็งมีสาเหตุจากอะไร ท่านก็ควรหลีกเลี่ยงสาเหตุเหล่านั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคมะเร็งขึ้นอีก ในขณะที่ตัวท่านก็ควรเสริมสร้างความด้านทางโรคมะเร็งตามปัจจัยที่กล่าวไว้ข้างต้น ----- คนตรี -----		รูปที่ 3 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความด้านทางโรคมะเร็งของแต่ละบุคคล	จากการพูดคุยและแบบวัดข้อที่ 2

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
4. ผู้ป่วย - สามารถบอก ถึงอาการที่พบ ในโรคมะเร็ง ได้ถูกต้อง ต้องและครอบคลุม	<u>รูปที่ 4</u> อาการแสดงที่พบในผู้ป่วยโรค มะเร็ง ท่านผู้ฟังคะ ในขณะที่ท่านเจ็บป่วยด้วย โรคมะเร็งท่านมีอาการอย่างไรบ้างคะ อาการแสดงที่เห็นได้ชัดในผู้ป่วยโรค มะเร็ง ได้แก่ 1. ชีด จากการสูญเสียเลือด การติดเชื้อ และการทำลายไขกระดูก จนบางครั้งทำ ให้มีอาการใจสั่น หายใจลำบาก และอ่อน เพลียได้ 2. มีการติดเชื้อบริเวณผิวหนังของก้อนมะเร็ง ทำให้มีอาการเบื่ออาหาร อ่อนเพลีย และ มีไข้ 3. มีน้ำในช่องเยื่อหุ้มปอด และช่องท้อง ทำให้มีอาการหายใจลำบาก ไอ แน่นอึด- อัดท้อง 4. การเจ็บปวด <u>รูปที่ 5</u> ผู้ที่เจ็บปวดด้วยโรคมะเร็งเป็น ระยะเวลานานๆ จะพบว่ามีอาการต่อไปนี้ 1) น้ำหนักลด 2) อ่อนเพลียไม่มีแรง 3) เบื่ออาหาร 4) ซึมเศร้าอย่างรุนแรง		<u>รูปที่ 4</u> แสดง อาการที่ เห็นได้ชัด ในผู้ป่วย โรคมะเร็ง <u>รูปที่ 5</u> แสดง อาการ ของผู้ป่วย ที่เจ็บป่วย ด้วยโรค	จากการ พูดคุยซักถาม แบบวัดข้อ ข้อที่ 3

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	5) เจ็บปวด 6) เหนื่อยหอบ เป็นต้น เมื่อท่านได้ทราบแล้วว่า อาการของโรค มะเร็งเป็นอย่างไร ก็ขอให้พยายามจดจำ ไว้และหมั่นสังเกตอาการของตนเอง ถ้ามี อาการผิดปกติดังกล่าวนั้นขอให้ท่านรีบมาพบ แพทย์โดยเร็ว เพื่อจะได้รับการช่วยเหลือ อย่างทันทั่วทั้งที่		มะเร็ง นานๆ	
	คนตรี			
5. ผู้ป่วย - สามารถบอก ถึงวิธีการ รักษาโรคมะ- เร็งได้อย่าง- ถูกต้อง	รูปที่ 6 การรักษาโรคมะเร็ง การรักษาโรคมะเร็งแบ่งออกได้เป็น 5 วิธี คือ 1. การผ่าตัด 2. การฉายแสง 3. การใช้ยาเคมีบำบัด 4. การใช้ภูมิคุ้มกันบำบัด 5. การใช้ฮอร์โมนบำบัด การที่จะเลือกใช้วิธีการรักษาโรคมะเร็ง วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของโรคมะเร็ง ระยะ ของโรค การแพร่กระจายของโรค และ สภาพของผู้ป่วย		รูปที่ 6 แสดงวิธี การรักษา โรคมะเร็ง โดยการใช้ ยาเคมี การให้เคมี บำบัด การใช้ ภูมิคุ้มกัน บำบัด การใช้ ฮอร์โมน บำบัด	แบบวัดข้อ ที่ 4
	คนตรี			

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
6. ผู้ป่วย - สามารถบอก รายละเอียด ของโรคมะเร็ง รังไข่ได้อย่าง ถูกต้องในเรื่อง ของ	<u>รูปที่ 7</u> โรคมะเร็งรังไข่ หมายถึงกลุ่มเซลล์ที่มีการ เจริญเติบโตหรือมีการแบ่งตัวผิดปกติใน ของโรคมะเร็ง บริเวณรังไข่ จนเป็นก้อนเนื้อที่ไปเบียด รังไข่ได้อย่าง อวัยวะอื่น ๆ หรือเซลล์มะเร็งเข้าสู่ - ถูกต้องในเรื่อง กระแสเลือดและไปเจริญเติบโตที่อวัยวะ ต่าง ๆ		<u>รูปที่ 7</u> แสดง ความ- หมายของ โรค- มะเร็ง รังไข่ รังไข่	จากการ พูดคุย ชัก ถามและ แบบวัด ข้อที่ 5
6.1 ความ- หมายของโรค	โรคมะเร็งรังไข่พบได้มากเป็นอันดับที่ 3 รองจากโรคมะเร็งปากมดลูก และมะเร็ง			
6.2 สาเหตุ ของโรค	เชื้อแบคทีเรีย พบมากในสตรีช่วงอายุ 40-60 ปี ในเด็กก่อนหรือหลังวัย 10 ปี ก็พบได้			
6.3 อาการ ของโรค	<u>สาเหตุ</u> ของโรคมะเร็งรังไข่ยังไม่ทราบ แน่ชัดแต่พบว่ามีสาเหตุส่งเสริมเช่นเดียวกับ			
6.4 การ - รักษา	โรคมะเร็งทั่วไป มักพบในสตรีที่ไม่มีบุตร หรือมีบุตรน้อย ผู้ที่เป็นมะเร็งเต้านม			
6.5 การ - ป้องกัน	มะเร็งมดลูก และมะเร็งระบบทางเดิน อาหารโอกาสเป็นโรคมะเร็งรังไข่ได้ มากกว่าคนปกติ			
	<u>รูปที่ 8</u> <u>อาการ</u> ที่พบในผู้ป่วยโรคมะเร็งรังไข่มี ดังต่อไปนี้ 1. อาจไม่ทราบอาการ แต่แพทย์ตรวจพบ โดยบังเอิญ		<u>รูปที่ 8</u> แสดง อาการ ของโรค มะเร็ง	

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	2. มีก้อนในท้องน้อย 3. ปวด แน่นท้อง และถ้าก้อนมะเร็งโตมากจะกดกระเพาะปัสสาวะ หรือลำไส้ส่วนปลาย ทำให้ถ่ายปัสสาวะลำบากหรืออุจจาระลำบาก 4. มีอาการท้องอืดเป็นประจำ 5. ในระยะท้าย ๆ อาจมีน้ำในช่องท้อง ทำให้ท้องโตขึ้นกว่าเดิม เบื่ออาหาร ผอมแห้ง น้ำหนักลด <u>รูปที่ 9</u> <u>การรักษาโรคมะเร็งรังไข่</u> มีจุดประสงค์เพื่อรักษาโรคมะเร็งให้หายขาดและบรรเทาอาการหรือควบคุมโรค โดยแพทย์จะเลือกการผ่าตัดเป็นวิธีแรก ถ้าไม่สามารถตัดออกได้หมดเนื่องจากโรคกระจายออกไปมากแล้วแพทย์จะพยายามตัดออกให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้วจะให้การรักษาค่อยด้วยเคมีบำบัด <u>การป้องกัน</u> โรคมะเร็งรังไข่กระทำได้น้อยเนื่องจากมะเร็งรังไข่ในระยะแรก ๆ มักไม่มีอาการ ดังนั้นวิธีที่ดีที่สุดคือ การรับการตรวจภายใน การตรวจด้วยคลื่นความถี่สูงหรือการตรวจอัลตราซาวด์ โดยแพทย์อย่างน้อยปีละครั้ง ----- คนตรี -----		รังไข่ <u>รูปที่ 9</u> แสดงการ รักษาโรค มะเร็ง รังไข่	

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
7. ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงจุดมุ่งหมาย สำคัญของการ ให้เคมีบำบัด ในผู้ป่วยโรคมะเร็งได้ - อย่างถูกต้อง	<u>รูปที่ 10</u> การใช้ยาเคมีบำบัด เป็นวิธีการรักษาโรคมะเร็งที่มีประสิทธิภาพ และมีวิวัฒนาการสูง โดยการนำสารรักษาโรคมะเร็งซึ่งเป็นสารเคมีเข้าไปยับยั้งการเจริญเติบโตและทำลายเซลล์มะเร็ง ซึ่งยานี้จะเดินทางไปที่ทุกระบบของร่างกาย <u>รูปที่ 11</u> การรักษาโรคมะเร็งโดยใช้ยาเคมีบำบัด มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 4 ประการคือ 1. เพื่อรักษาโรคมะเร็งบางชนิดให้หายขาด 2. เพื่อควบคุมไม่ให้มะเร็งมีการเจริญเติบโต ในกรณีที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้ป่วยมีชีวิตรอดได้นานขึ้น 3. เพื่อป้องกันการกลับคืนเป็นโรคมะเร็งซ้ำขึ้นอีก ทำให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากการเป็นโรคมะเร็งได้นาน 4. เพื่อบรรเทาความทุกข์ทรมานที่เกิดจากโรคมะเร็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยโรคมะเร็งในระยะสุดท้าย		<u>รูปที่ 10</u> แสดง ความ- หมายของ การใช้ยา เคมีบำบัด <u>รูปที่ 11</u> แสดงจุด- มุ่งหมาย ของการ ให้ยาเคมี บำบัด	จากการพูด คุยซักถาม และแบบวัด ข้อที่ 6

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	รูปที่ 12 วิธีการให้ยาเคมีบำบัดสามารถให้ได้หลายทาง แต่วิธีการที่ได้ผลดี และเป็นที่ยอมรับกันคือ ทางการกิน การฉีดเข้ากล้ามเนื้อ และการฉีดเข้าทางหลอดเลือดดำ ดังที่ท่านกำลังได้รับอยู่ในขณะนี้ ซึ่งยาแต่ละชนิดจะมีวิธีการให้ที่แตกต่างกัน <u>ระยะเวลาของการรักษาโรคมะเร็งโดยใช้ยาเคมีบำบัด</u> ระยะเวลาของการรักษาโรคมะเร็งโดยใช้ยาเคมีบำบัดนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของโรคมะเร็ง อวัยวะและระยะของการเป็นโรคมะเร็ง โดยเฉลี่ยแล้วจะใช้เวลาประมาณครึ่งปีถึง 1 ปี ผู้ป่วยควรมารับยาอย่างสม่ำเสมอ และมาตรวจทุกครั้งที่แพทย์นัดเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการรักษา เพื่อการหายจากโรค ป้องกันการกลับเป็นโรคมะเร็งซ้ำอีกและป้องกันการดื้อยาของเซลล์มะเร็งด้วย ----- ดนตรี -----		รูปที่ 12 แสดงวิธีการให้ยาเคมีบำบัดโดยวิธีการกิน การฉีดเข้ากล้ามเนื้อ และการฉีดเข้าทางหลอดเลือดดำ	

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
8. ผู้ป่วย สามารถบอก พิษและอาการ แทรกซ้อนจาก การได้รับเคมี บำบัดต่อร่าง กายได้อย่าง ถูกต้อง และ ครอบคลุม	ยาเคมีบำบัดก่อให้เกิดประโยชน์นานับ - ประการในการรักษาโรคมะเร็ง และใน ขณะเดียวกันก็มีทั้งพิษและอาการแทรกซ้อน มากมายดังที่ฉันจะกล่าวให้ท่านได้ทราบ ต่อไป เพื่อว่าท่านจะได้คอยสังเกตอาการ พร้อมทั้งหาวิธีป้องกัน หลีกเลี่ยง และรีบ มาพบแพทย์เมื่อเกิดอาการต่อไปนี้นี้จะ <u>พิษและอาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัด</u> <u>โดยทั่วไปมีดังนี้</u> 1. กดการทำงานของไขกระดูก ทำให้เกิด ภาวะต่อไปนี้ ภาวะเม็ดเลือดแดงต่ำทำ ให้เกิดอาการซีด อ่อนเพลีย ซึมเศร้า ภาวะเม็ดเลือดขาวต่ำ ทำให้ภูมิคุ้มกัน โรคต่ำ จึงติดเชื้อได้ง่าย ภาวะเกร็ด เลือดต่ำทำให้มีเลือดออกได้ง่ายและหยุด ยาก 2. พิษต่อระบบทางเดินอาหาร ทำให้เกิด อาการคลื่นไส้ อาเจียน เป็นแผลที่เยื่อ ทางเดินอาหาร เบื่ออาหาร เยื่อช่อง ปากอักเสบ เยื่อหลอดอาหารอักเสบ ท้องเสีย และท้องผูก เป็นต้น			จากการพูด คุ้ยซักถาม และแบบ วัดข้อที่ 7

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	3. พืชต่อระบบผิวหนัง รุขรณ และเส้นผม ทำให้เกิดผดผื่น ผื่นหนังหยาบขึ้น ผื่นหนังอักเสบ และเล็บอักเสบ เป็นต้น 4. ปฏิภาณวิธาคือเนื้อเชื้อ ทำให้เกิดการอักเสบของเส้นเลือดดำ หรือมีการตายของเนื้อเยื่อถ้ามีการรั่วซึมของชาออกนอกเส้นเลือด <u>นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดพิษหรือผลข้างเคียงจำเพาะอื่น ๆ ได้แก่</u> 1. พืชต่อระบบสืบพันธุ์ อาจทำให้ประจำเดือนมาไม่ปกติหรือขาดประจำเดือน ทำให้ช่องคลอดหรือมีเชื้ออักเสบ 2. พืชต่อระบบทางเดินปัสสาวะ อาจทำให้กระเพาะปัสสาวะอักเสบ และมีเลือดออกคลอแดงมีพิษต่อไตด้วย 3. พืชต่อระบบกล้ามเนื้อและประสาท ทำให้กล้ามเนื้ออ่อนแรง ชาปลายมือเท้า การทรงตัวไม่ดี และมีความผิดปกติของการได้ยินเสียงได้			

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	4. พืชค่อตบ ทำให้ตบสูญเสียน้ำที่การ ทำงาน ผู้ป่วยจะเกิดอาการตัวเหลือง ตาเหลือง ปวดท้อง ไข้สูง โคร่งข้างขวา และอ่อนเพลีย เป็นต้น 5. พืชค่อปอด ทำให้ผู้ป่วยหายใจลำบาก 6. พืชค่อหัวใจ ทำให้มีอาการเจ็บหน้าอก ข้างซ้ายร้าวไปที่แขน เหนื่อยหอบ ใจสั่น เป็นต้น 7. มีการแพ้ยาทำให้เกิดอาการเป็นผื่นแดง ไซ หรือมีอาการแพ้ยาที่รุนแรงมาก ซึ่งเกิด ขึ้นอย่างรวดเร็ว ในกรณีเช่นนี้ผู้ป่วยจะมี อาการเหนื่อย ใจสั่น หัวใจเต้นเร็ว เป็น ลมหมดสติ ความดันโลหิตต่ำ ถ้าได้รับการ ช่วยเหลือไม่ทันจะทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ ท่านคงจะได้ทราบไปแล้วนะคะว่า พืช และอาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัดมี อะไรบ้าง แต่ไม่ต้องตกใจ ท้อแท้หรือวิตก กังวลนะคะ เพราะว่าพืชและอาการเหล่านี้ ท่านสามารถหลีกเลี่ยงป้องกันไม่ให้เกิด ขึ้นได้ ตลอดจนสามารถแก้ไขให้อาการ เหล่านั้นหายไปได้	2. กิจกรรมระ- หว่างผู้ป่วยกับผู้- ควบคุมโปรแกรม การสอนประกอบ ภาพด้วย 1) เปิดโอกาส ให้ผู้ป่วยซักถาม		

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	พุ่มนี้ฉันจะบอกให้ท่านทราบถึงวิธี- การปฏิบัติที่เหมาะสมกับแผนการรักษา ของแพทย์เพื่อท่านจะได้หายจากโรคโดย เร็วไม่กลับมาเป็นโรคนี้ซ้ำอีก ท่าน จะได้ทราบถึงวิธีหลีกเลี่ยง ป้องกัน และ แก้ไขพิษหรืออาการแทรกซ้อนจากการได้ รับเคมีบำบัด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับท่าน โดยเราจะพบกัน ณ ที่นี้เวลา เดิม คือ บ่ายโมงตรง สำหรับเนื้อหา วันนี้เพียงเท่านี้ แล้วพบกันใหม่พุ่มนี้ นะคะ สวัสดีค่ะ	ข้อมูลที่ฟังไม่ทัน หรือไม่เข้าใจ 2) เปิดโอกาส ให้ผู้ป่วยซักถาม ปัญหาส่วนตัวที่เกิด ขึ้นจากโรคเพิ่มเติม 3) ผู้ควบคุม โปรแกรม หรือ ผู้วิจัยตอบคำถาม และให้คำแนะนำ		

ครั้งที่ 2

โปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมกับแผนการรักษาและการดำรงชีวิตประจำวันในผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างการรับเคมีบำบัด

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การประเมินผล
	คนตรี บทนำ สวัสดีค่ะ เมื่อครั้งที่แล้วฉันพูดถึงพิษและอาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัดแล้ว เพื่อให้ท่านได้ฟังสิ่งเกิด เพื่าระวังอาการดังกล่าวที่อาจจะเกิดกับท่านได้ วันนี้ท่านจะได้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมกับแผนการศึกษาของแพทย์เพื่อท่านจะได้หายจากโรคโดยเร็ว ไม่กลับมาเป็นโรคมะเร็งอีก รู้วิธีการหลีกเลี่ยง ป้องกันและแก้ไขพิษหรืออาการแทรกซ้อนจากการได้รับยาเคมีบำบัด ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะมีคุณค่าถ้าท่านได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่านค่ะ คนตรี	กิจกรรมก่อนสอน ผู้วิจัย - สร้างสัมพันธภาพ - สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ - แจ้งให้ผู้ป่วยทราบถึงโครงสร้างของเนื้อหาที่จะสอนในครั้งนี้	เทปคำบรรยายและภาพพลิก	

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
9. ผู้ป่วย สามารถบอก การปฏิบัติตนที่ เหมาะสมกับ แผนการรักษา ของแพทย์ได้ อย่างถูกต้อง	รูปที่ 13 การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับแผน การรักษาของแพทย์ในระหว่างรับเคมีบา- บัดก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อสุขภาพ ของท่าน นั่นคือ จะทำให้ท่านหายจากโรค ป้องกันการกลับเป็นโรคมะเร็งซ้ำขึ้นอีก และป้องกันการดื้อยาของเซลล์มะเร็ง ตลอดจนปลอดภัยจากพิษและอาการแทรก ซ้อนจากยาเคมีบำบัด ซึ่งท่านควรปฏิบัติตน ต่อไปนี้	กิจกรรมขณะสอน ผู้ป่วยฟังการสอน จากเทปคำบรรยาย พร้อมทั้งดูภาพ พลิกประกอบให้ ตรงกับเนื้อหา คำบรรยาย โดย ผู้วิจัยเป็นผู้ ดำเนินการ	รูปที่ 13	แบบวัด ข้อที่ 8
9.1 ผู้ป่วย บอกถึงประ- โยชน์ของการ ปฏิบัติตนที่ เหมาะสมได้ ถูกต้อง	1. มารับการตรวจร่างกายทุกครั้งตามที่ แพทย์นัด ซึ่งแพทย์อาจพิจารณาให้ตรวจ เลือด เอ็กซเรย์ อัลตราซาวด์ และทำ การตรวจพิเศษต่างๆ		แสดงรูป การปฏิบัติ คนให้ เหมาะสม	แบบวัด ข้อที่ 9 และข้อ ที่ 10
9.2 ผู้ป่วย บอกถึงวิธีการ ปฏิบัติตนที่ เหมาะสมได้ ถูกต้องและ ครอบคลุม	2. ไม่ควรเปลี่ยนหรือโยกย้ายสถานที่รักษา บ่อยๆ เพราะจะทำให้การรักษาไม่ต่อเนื่อง 3. สังเกตอาการผิดปกติต่างๆ ของร่าง- กาย ซึ่งอาจเกิดจากโรค พิษและอาการ ข้างเคียงของยา หากพบว่ามีอาการผิด ปกติเกิดขึ้นควรรีบมาพบแพทย์ 4. พยายามทำให้ร่างกายและจิตใจของ ท่านสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ		กับแผนการ รักษาของ แพทย์	

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
10. ผู้ป่วยสามารถบอกถึงวิธีการปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตประจำวันได้ อย่างครบคลุมและเหมาะสม 10.1 ผู้ป่วยสามารถบอกถึงชนิดของอาหารที่มีประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง 10.2 ผู้ป่วยสามารถบอกถึงประโยชน์ของน้ำและจำนวนน้ำดื่มที่เพียงพอต่อความต้องการ	ในการดำรงชีวิตประจำวันของผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างขาเคมีบำบัดควรปฏิบัติตนดังต่อไปนี้ <u>รูปที่ 14</u> 1. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์อย่างเพียงพอ เพื่อให้ร่างกายสามารถทนต่ออาการข้างเคียงของยาได้ดี อาหารจะช่วยสร้างเสริมเนื้อเยื่อปกติที่ถูกทำลายไประหว่างได้รับยา ท่านควรรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอาหารจำพวกเนื้อแดง ไข่ นม ดับ ผัก และผลไม้ที่ล้างอย่างสะอาด เป็นต้น <u>รูปที่ 15</u> 2. ดื่มน้ำอย่างเพียงพอ เพราะน้ำจะช่วยในการขับถ่ายของเสียออกจากร่างกาย บรรเทาอาการท้องผูก ทำให้การทำงานของไตเป็นปกติช่วยระบายความร้อนออกจากร่างกาย ทำให้ผิวหนังชุ่มชื้น และที่สำคัญยาเคมีบำบัดส่วนใหญ่จะถูกขับออกมาทางปัสสาวะ การดื่มน้ำมากๆ จะทำให้ยาส่วนที่เกินถูกขับออกมากับปัสสาวะได้ ดังนั้น		<u>รูปที่ 14</u> แสดงรูปอาหารที่มีประโยชน์ <u>รูปที่ 15</u> แสดงการดื่มน้ำอย่างเพียงพอ	แบบวัดข้อที่ 11 ข้อที่ 12

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
ของร่างกาย ได้อย่างถูก- ต้อง 10.3 ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงวิธีการทำ ให้ร่างกาย นอนหลับพัก ผ่อนอย่าง เพียงพอได้ ถูกต้อง	ท่านควรจะดื่มน้ำวันละประมาณ 3 ลิตร โดยอาจจะเปลี่ยนเป็นเครื่องดื่มบำรุง ร่างกายตามที่ท่านชอบก็ได้ เช่น น้ำผลไม้ นม เป็นต้น <u>รูปที่ 16</u> 3. พักผ่อนนอนหลับอย่างเพียงพอ วันละ ประมาณ 6-8 ชั่วโมง ในกรณีที่ท่านนอน ไม่หลับ อาจหาวิธีที่จะช่วยให้นอนหลับ เช่น การดื่มนมอุ่นๆ การฟังวิทยุเบาๆ การอ่าน หนังสือ การหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่รบกวน การนอนหลับ เป็นต้น		<u>รูปที่ 16</u> แสดง วิธีการที่ ช่วยให้ พักผ่อน นอนหลับ ให้เพียงพอ	จากการ พูดคุยซัก ถามและ แบบวัดข้อ ที่ 13
10.4 ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงประโยชน์ และวิธีการคุ แลความ สะอาดของ ร่างกายได้ อย่างถูกต้อง	4. ดูแลความสะอาดของร่างกายตั้งแต่ ศีรษะจรดเท้า ควรอาบน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เพราะผู้ที่ได้รับยาเคมีบำบัดมักมี ความต้านทานโรคต่ำ ถ้าปล่อยให้ร่างกาย สกปรกจะเกิดการติดเชื้อได้ง่าย <u>รูปที่ 18</u> 5. การขับถ่าย การดูแลตนเองให้มีการ ขับถ่ายที่เป็นไปตามปกติเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง ในกรณีที่ท่านมีอาการผิดปกติในระบบการ ขับถ่าย เช่น มีอาการท้องเดิน ท้องผูก		<u>รูปที่ 17</u> แสดงการ ดูแลความ สะอาด ของร่าง- กาย <u>รูปที่ 18</u> แสดงการ ดูแลการ ขับถ่ายให้ เป็นปกติ	จากการ พูดคุย ซักถาม
10.5 ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงวิธีการดูแล				จากการ พูดคุย ซักถาม

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
ตนเองด้าน การรับถ่ายได้ อย่างถูกต้อง 10.6 ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงประโยชน์ และวิธีการ ออกกำลังกาย ที่เหมาะสมได้ อย่างถูกต้อง	ปัสสาวะกระปริดกระปรอย หรือแสบขัด ปัสสาวะออกน้อย และปัสสาวะมีเลือดปน เป็นต้น ควรปรึกษาแพทย์ <u>รูปที่ 19</u> 6. การออกกำลังกาย การออกกำลังกาย จะช่วยให้คุณมีกล้ามเนื้อด้านทรวงอกดีขึ้น ท่านควรออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ตามความสามารถของท่าน เช่น ปฏิบัติ กิจวัตรประจำวันด้วยตัวเอง วิ่งเหยาะๆ หรือเดินเร็วๆ วันละประมาณ 20 นาที นอกจากนี้ท่านยังสามารถทำงานหรือประ- กอบอาชีพที่ไม่ใช้แรงงานมากได้ เช่น ทำ งานบ้าน เชื้อปิ้งถักร้อน ค้าขาย เลี้ยง บุตรหลาน เป็นต้น <u>รูปที่ 20</u>		<u>รูปที่ 19</u> แสดงการ ออกกำลังกาย อย่าง เหมาะสม	จากการ พูดคุย ซักถามและ แบบวัด ข้อที่ 14
10.7 ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงอาการผิ- พิกัดที่ต้องรับ มาพบแพทย์ได้ ถูกต้อง	7. คอยสังเกตอาการผิดปกติ เช่น มีไข้ ซีด มีเลือดออก ปวดหรือแน่นท้อง ตัว- เหลืองตาเหลือง อ่อนเพลียมากผิดปกติ เป็นต้น หากพบว่ามีอาการดังกล่าวต้องรีบ มาพบแพทย์โดยเร็ว <u>รูปที่ 21</u>		<u>รูปที่ 20</u> แสดงการ สังเกต อาการผิ- พิกัดที่ต้อง พบแพทย์	จากการ พูดคุย ซักถาม
10.8 ผู้ป่วย สามารถบอก	8. ทำจิตใจและอารมณ์ให้สงบ ความไม่ สบายใจ ความวิตกกังวล ทำให้ร่างกาย		<u>รูปที่ 21</u> แสดงการ ทำจิตใจ	จากการ พูดคุย

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
ถึงวิธีการทำ จิตใจและอา- รมณ์ให้สงบได้ อย่างถูกต้อง	ฝึกผ่อนคลายเพียงพอ อาจทำให้สุขภาพทรุด- โทรมและความต้านทานโรคลดลง ดังนั้น ท่านควรทำจิตใจให้สบาย โดยวิธีการควบคุม สติของตนเองใช้สติปัญญาพิจารณาแก้ไข ปัญหาหรือความไม่สบายใจที่เกิดขึ้น ใน กรณีที่ท่านไม่สามารถแก้ไขปัญหาคด้วยตัวท่าน เองได้ ท่านอาจจะขอความช่วยเหลือหรือ ขอคำปรึกษาจากผู้ใกล้ชิด แพทย์และ พยาบาลเพื่อให้ความช่วยเหลือหรือชี้แนะ- ทางแก้ปัญหาแก่ท่าน นอกจากนี้ท่านอาจหาวิธีผ่อนคลายความ ไม่สบายใจโดยวิธีทางานอดิเรก เช่น อ่านหนังสือที่ท่านชอบ อ่านหนังสือหรือ ฟังธรรมะ ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ ทำการฝีมือ เป็นต้น ----- ดนตรี ----- ท่านผู้ฟังคะ หากท่านปฏิบัติตนได้อย่าง เหมาะสมตามวิธีการที่ได้กล่าวไปแล้ว ข้างต้นก็จะทำให้ท่านมีร่างกายและจิตใจที่ แข็งแรง มีความต้านทานโรคสูง และมี ผลกำลังในการต่อสู้กับโรคหรืออาการ		และ อารมณ์ให้ สงบ	ซักถาม และแบบ วัดข้อที่ 15

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	ข้างเคียงของฮาเคมีบ่าบัคนะคะ พรุ่งนี้ฉันจะมาพูดถึงวิธีการป้องกันและ แก้ไขอาการที่เกิดจากพิษและอาการข้าง เคียงของฮาเคมีบ่าบัคที่ทำให้ท่านมีความ ทุกข์ทรมานอยู่ในขณะนี้คะ โดยเราจะ มาพบกัน ณ ที่นี้ เวลาเดิมคะ สำหรับ วันนี้ สวัสดีคะ คนตรี			

ครั้งที่ 3

โปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพิษหรืออาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัดในภาวะการแพ้ยา การคลื่นไส้อาเจียนและเบื่ออาหาร การอักเสบของเยื่อในปากและแผลในปาก ท้องเดิน และท้องผูก

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การประเมินผล
	คนตรี บทนำ สวัสดีค่ะ วันนี้เราพบกันเป็นครั้งที่ 3 แล้วนะคะ สำหรับวันนี้ฉันจะนำความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพิษหรือข้างเคียงของยาเคมีบำบัดในภาวะการแพ้ยา การคลื่นไส้อาเจียนและเบื่ออาหาร การอักเสบของเยื่อในปากและแผลในปาก ท้องเดิน และท้องผูก ซึ่งท่านจะได้ฟังรายละเอียดต่างๆ ต่อไปนี้ค่ะ คนตรี	กิจกรรมก่อนสอน ผู้วิจัย - สร้างสัมพันธภาพ - สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ - แจ้งให้ผู้ป่วยทราบถึงโครงสร้างของเนื้อหาที่จะสอน	เทปคำบรรยายและภาพพลิก	

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
11. ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงอาการของ การแพ้ยาและ การปฏิบัติตน เมื่อเกิด อาการแพ้ยา ได้ถูกต้อง	<u>พิษและอาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัด</u> ก่อให้เกิดภาวะต่อไปนี้ <u>รูปที่ 22</u> 1. การแพ้ยา การแพ้ยาเคมีบำบัดอาจ เกิดขึ้นได้ภายหลังได้รับยา โดยผู้ป่วยอาจ มีอาการแพ้ยาที่เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใดและ รุนแรงได้ ได้แก่ อาการหายใจลำบาก ใจสั่น มือเย็น ความดันโลหิตต่ำจุนซ็อก และเสียชีวิตได้ ซึ่งอาการเหล่านี้มีลักษณะ เช่นเดียวกับการแพ้ยาเพนนิซิลลิน ดังนั้น ภายหลังจากรับยาเคมีบำบัด ท่านควร สังเกตอาการเปลี่ยนแปลงของตนเอง และอยู่ในความดูแลของพยาบาลอย่างน้อย ครึ่งถึงสองชั่วโมง หากมีอาการเปลี่ยน- แปลงดังกล่าวข้างต้นท่านจะต้องรีบบอก แพทย์หรือพยาบาลโดยด่วน เพื่อจะได้ให้ ความช่วยเหลือท่านอย่างทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้ยังมีอาการแพ้ยาที่ไม่รุนแรง เช่น มีอาการคัน มีผื่นขึ้นตามร่างกาย รู้ สึกร้อนทั่วตัว และมีไข้ เป็นต้น หากท่านมี อาการดังกล่าวจะต้องแจ้งให้แพทย์ทราบ เพื่อพิจารณาให้ยาแก้แพ้และเปลี่ยนชนิด ของยาเคมีบำบัด		<u>รูปที่ 22</u> แสดง อาการ แพ้ยา	จากการ พูดคุย ซักถาม และแบบ วัดข้อที่ 16

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	ดนตรี 12. ผู้ป่วย สามารถบอก วิธีการป้องกัน และลดอาการ คลื่นไส้ อาเจียนและ เบื่ออาหารได้ อย่างถูกต้อง <u>รูปที่ 23</u> 2. อาการคลื่นไส้อาเจียนและเบื่ออาหาร ยาเคมีบำบัดส่วนใหญ่ทำให้เกิดอาการคลื่น ไส้อาเจียน โดยจะเกิดขึ้นตั้งแต่ 1 ถึง 6 ชั่วโมงหลังได้รับยา อาจนานถึง 48 ชั่วโมง หรืออาจเกิดขึ้นในขณะที่คิดถึงหรือพบสิ่งที่ เกี่ยวข้องกับยาเคมีบำบัด เช่น การเห็น พยาบาลที่เตรียมยาเดินเข้ามาหา เป็นต้น วิธีการที่จะช่วยป้องกันหรือลดอาการคลื่นไส้ และเบื่ออาหารได้แก่ 1) พักผ่อนนอนหลับให้เพียงพอก่อนการให้ ยา 2) ดื่มน้ำมากๆ ในวันก่อนให้ยาและหลัง การให้ยา 3) ไม่ควรดื่มน้ำหรือเครื่องดื่มมากนักเมื่อ ใกล้เวลารับประทานอาหาร 4) พยายามดื่มเครื่องดื่มที่ใสเย็น ไม่ หวานจัด เช่น น้ำส้มคั้น น้ำกระเจี๊ยบ น้ำ บ๊วย น้ำสับปะรด น้ำเก๊กฮวย เป็นต้น		<u>รูปที่ 23</u> แสดงวิธี การป้องกันและ แก้ไข อาการ คลื่นไส้ อาเจียน	จากการ พูดคุย ซักถาม และจาก แบบวัด ข้อที่ 17 และข้อ 18

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	5) ดูแลความสะอาดของปากฟันและลำคอ โดยเฉพาะก่อนและหลังอาหารหรือหลัง อาเจียนทุกครั้ง 6) ควรรับประทานอาหารก่อนได้รับยา 2-4 ชั่วโมง และภายหลังได้รับยาควร รับประทานครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง อย่า ให้อท้องว่าง หลีกเลี่ยงการดื่มน้ำขณะรับ- ประทานอาหารเพื่อช่วยให้กระเพาะไม่ แน่น รับประทานอาหารช้าๆ และเคี้ยวให้ ละเอียดเพื่อให้อาหารย่อยได้ดีขึ้น 7) ควรหลีกเลี่ยงอาหารรสจัด อาหารที่ ทอดด้วยน้ำมันและอาหารประเภทมันๆ 8) ควรรับประทานอาหารอ่อนย่อยง่าย จัดให้น้ำรับประทานและเป็นอาหารที่ทาน ชอบ ถ้ามีอาการคลื่นไส้อาเจียนควรรับ ประทานอาหารแห้ง เช่น ขนมปังกรอบ 9) ควรหยุดพักการรับประทานอาหารไว้ ก่อน ถ้ารู้สึกคลื่นไส้อาเจียน โดยยก อาหารออกไปและเริ่มรับประทานใหม่เมื่อ รู้สึกว่าพร้อมจะรับประทาน 10) ไม่ควรนอนราบหลังรับประทาน อาหารแล้วอย่างน้อย 2 ชั่วโมง			

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
13. ผู้ป่วยสามารถบอกวิธีการป้องกันและลดอาการอักเสบของเยื่อในปากและแผลในช่องปากได้อย่างถูกต้องครบคลุม	11) ถ้ามีอาการอาเจียนควรบ้วนปากด้วยน้ำอุ่นบ่อยๆ 12) จัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยหรือส่งเสริมการรับประทาน 13) อดน้ำแข็งก้อนเล็กๆ หรือผลไม้รสเปรี้ยว เช่น มะยม 14) ถ้าอาเจียนมากต้องรับประทานยาแก้อาเจียนก่อนอาหาร หรือก่อนให้ยาเคมีบำบัดประมาณ 1 ชั่วโมง <u>รูปที่ 24</u> 3. การอักเสบของเยื่อในปากและแผลในช่องปากเกิดจากยาเคมีบำบัดทำลายเยื่อในช่องปาก ทำให้ช่องปากอักเสบได้ ทำให้มีความเจ็บปวดและเป็นปัญหาในการรับประทานอาหาร ท่านควรป้องกันและแก้ไขการอักเสบของเยื่อในปากและแผลในช่องปากได้ดังต่อไปนี้ 1) รักษาความสะอาดของปากและฟันโดยใช้น้ำเกลือบ้วนปากทุก 2-3 ชั่วโมงในเวลากลางวัน และทุก 4 ชั่วโมงในเวลากลางคืน ไม่ควรใช้ยาสีฟันบ้วนปากที่หาย		<u>รูปที่ 24</u> แสดงจากการป้องกันและแก้ไขแผลในปาก	จากการพูดคุยซักถามและแบบวัดข้อที่ 19

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	ตามที่องค์ตลาด เพราะมีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ซึ่งจะทำลายเนื้อเยื่อในปากมากขึ้น 2) หลีกเลี่ยงสิ่งที่ระคายเคืองเยื่อช่องปาก ได้แก่ บุหรี่ เหล้า อาหารรสจัด อาหารที่มีความเป็นกรดมาก เช่น น้ำส้ม น้ำมะนาว เป็นต้น 3) ควรรับประทานอาหารที่มีความชื้นมาก อาหารที่บดละเอียดที่ช่วยใหกลืนง่าย เช่น โจ๊ก ไข่ลวก หรืออาหารอ่อนที่เย็น เช่น ไอศกรีม แดงโม วุ้น เต้าฮวยเย็น เป็นต้น 4) ใช้แปรงนุ่มๆ แปรงฟันวันละ 2 ครั้ง โดยแปรงเบาๆ ระวังไม่ให้เกิดแผลในปาก 5) ถ้าเจ็บปวดมากแพทย์อาจให้ใช้ยาชาทาบริเวณแผลก่อนรับประทานอาหารหรือก่อนทำความสะอาดช่องปาก ----- คนตรี -----			

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
14. ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงวิธีการ ปฏิบัติตนเมื่อ มีอาการท้อง- เดินได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสม	<u>รูปที่ 25</u> 4. ท้องเดิน อาการท้องเดินที่พบในผู้ที่ได้รับยาเคมี บำบัด อาจเกิดจากสาเหตุต่างๆ เช่น การติดเชื้อ ความวิตกกังวล ภาวะของ โรคและพิษของยา เป็นต้น ถ้าท้องเดินมากอาจทำให้เกิดการขาด สารน้ำและอาหารในร่างกายได้ ดังนั้น เมื่อมีอาการท้องเดินเกิดขึ้นควรปฏิบัติดังนี้ 1) รับประทานอาหารอ่อนย่อยง่าย มีกาก น้อย เช่น โจ๊ก ข้าวต้ม 2) หลีกเลี่ยงอาหารรสจัด เย็นจัดหรือ ร้อนจัด 3) ในกรณีที่ท้องเดิน ให้ดื่มน้ำเกลือแร่ ชดเชยให้เพียงพอ 4) ถ้าท้องเดินไม่หยุด ต้องรีบมาพบแพทย์ <u>รูปที่ 26</u>		<u>รูปที่ 25</u> แสดง วิธีการ แก้ไข อาการ ท้องเดิน	จากการ พูดคุย ซักถาม และ แบบวัด ข้อที่ 20
15. ผู้ป่วย สามารถบอก วิธีการป้องกัน และลดอาการ ท้องผูกได้ อย่างถูกต้อง	5. ท้องผูก อาการท้องผูกอาจพบได้ในผู้ป่วยที่ได้รับ ยาเคมีบำบัดแล้ว ซึ่งมีวิธีการป้องกันอาการ ท้องผูก ดังนี้ 1) รับประทานอาหารผลไม้ ที่มีกากมากๆ 2) ดื่มน้ำให้เพียงพอ วันละประมาณ 2-3		<u>รูปที่ 26</u> แสดง วิธีการ ป้องกัน อาการ ท้องผูก	แบบวัด ข้อที่ 21

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	ดิตร การใช้เครื่องต้มร้อนๆ จะช่วยกระ- ตุ้นให้การขับถ่ายดีขึ้น 3) ออกกำลังกายตามความเหมาะสม เพื่อ กระตุ้นการเคลื่อนไหวของลำไส้ 4) ฝึกหัดการถ่ายอุจจาระทุกวัน 5) ถ้าใช้วิธีดังกล่าวไม่ได้ผลควรปรึกษา แพทย์เพื่อให้ยาระบาย ----- คนตรี ----- ในวันนี้ท่านได้รับทราบวิธีการป้องกันและ แก้ไขพิษหรืออาการข้างเคียงของการให้ เคมีบำบัดในภาวะการแพ้ยา คลื่นไส้ อาเจียนและเบื่ออาหาร การอักเสบของ เยื่อในปากและแผลในปาก ท้องเดินและ ท้องผูกไปแล้ว ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการดำรงชีวิตของท่าน ในวันพรุ่งนี้เรา จะได้พบกันอีก ณ ที่นี้ เวลา บ่ายโมงตรง โดยดิฉันจะนำเรื่องวิธีการป้องกันและแก้ไข พิษหรืออาการข้างเคียงในภาวะที่มีผลต่อ ภาพลักษณ์ของท่าน นั่นคือภาวะผมร่วง ตลอดจนภาวะที่สำคัญต่างๆ รวมทั้งสรุป เนื้อหาที่ท่านได้ฟังมาแล้วตั้งแต่ต้นจนจบ สำหรับวันนี้ ขอลาท่านไปก่อน แล้วพบกัน ใหม่นะคะ สวัสดีค่ะ			

ครั้งที่ 4

โปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพิษหรืออาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัดในภาวะการกดไขกระดูก พบว่า การเปลี่ยนแปลงของผิวหนัง พิษต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกาย และการสรุปเนื้อหาสาระสำคัญทั้งหมด

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การประเมินผล
	ดนตรี บทนำ สวัสดีค่ะ วันนี้ฉันจะมาให้ความรู้เป็นครั้งที่ 4 ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายนะคะ ความรู้ที่ท่านจะได้รับในวันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพิษหรืออาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัดในภาวะการกดไขกระดูก พบว่า การเปลี่ยนแปลงของผิวหนัง พิษต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกาย และการสรุปเนื้อหาสาระสำคัญทั้งหมดนะคะ ดนตรี	กิจกรรมก่อนสอน ผู้วิจัย - สร้างสัมพันธ์ภาพ - สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ - แจ้งให้ผู้ป่วยทราบถึงโครงสร้างของเนื้อหาที่จะสอน	เทปคำ - บรรยาย และภาพพลิก	

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
16. ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงภาวะที่เกิด ขึ้นเนื่องจาก ยาเคมีบำบัด ไปกดไขกระดูก ได้อย่างถูก ต้อง และ ครอบคลุม	<u>รูปที่ 27</u> 6. การกดไขกระดูก ยาเคมีบำบัดส่วนใหญ่จะกดการทำงานของไขกระดูกซึ่งมีหน้าที่ในการสร้างเม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาว และเกร็ดเลือด ทำให้เกิดภาวะซีด ภูมิคุ้มกันต่ำ และเลือดออกง่าย เราควรรมาเรียนรู้อาการ วิธีการป้องกันและแก้ไขภาวะเหล่านี้กันนะคะ ดนตรี		<u>รูปที่ 27</u> แสดง ภาวะไขกระดูกถูกกดทำให้เกิด - ภาวะซีด - ภาวะเม็ดเลือดขาวต่ำ - ภาวะเกร็ดเลือดต่ำ	จากการพูดคุยซักถาม
16.1 ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงอาการ วิธีการป้องกัน และแก้ไข ภาวะซีดได้ อย่างถูกต้อง เหมาะสม	<u>รูปที่ 28</u> <u>ภาวะซีด</u> ภาวะซีด เกิดขึ้นเนื่องจากเม็ดเลือดแดงในร่างกายต่ำ ทำให้เกิดอาการปวดศีรษะ มึนงง อ่อนเพลีย เป็นลมง่าย เหนื่อยง่าย หนาวง่าย ใจสั่น เป็นต้น วิธีการป้องกันและแก้ไขภาวะซีดควรปฏิบัติดังนี้		<u>รูปที่ 28</u> แสดง การป้องกันและแก้ไขภาวะซีด	จากการพูดคุยซักถามและแบบวัดข้อที่ 22

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
16.2 ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงวิธีการป้องกัน และแก้ไข ผลกระทบอัน เกิดจากภาวะ เม็ดเลือดขาว ต่ำได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	1. พักผ่อนอย่างเพียงพอ จำกัดการออกกำลังกาย 2. รับประทานอาหารที่ช่วยสร้างเม็ดเลือดแดง โดยเพิ่มอาหารประเภทโปรตีน ธาตุเหล็ก และวิตามินซี เช่น เนื้อแดง นม ไข่ เครื่องในสัตว์โดยเฉพาะตับ ผักและผลไม้สด เป็นต้น 3. ระมัดระวังและป้องกันอุบัติเหตุอันอาจเกิดขึ้นจากการอ่อนเพลียหรือเป็นลม ----- คนตรี ----- <u>รูปที่ 29</u> <u>ภาวะเม็ดเลือดขาวต่ำ</u> ภาวะเม็ดเลือดขาวต่ำ ทำให้ภูมิคุ้มกันโรคของร่างกายลดลง ส่งผลให้มีการติดเชื้อได้ง่ายในทุกๆระบบของร่างกายที่พบบ่อยได้แก่ ระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินปัสสาวะ ซึ่งมีวิธีการป้องกันและแก้ไข ดังนี้ 1. ดูแลความสะอาดของร่างกาย โดยเฉพาะช่องปากและอวัยวะสืบพันธุ์		<u>รูปที่ 29</u> แสดงวิธี การป้องกัน และแก้ไข ไขภาวะ เม็ดเลือด ขาวต่ำ	จากการ พูดคุย ซักถามและ แบบวัด ข้อที่ 23

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
16.3 ผู้ป่วยสามารถบอกถึงวิธีการป้องกันและแก้ไขผลการกระทบอันเกิดจากภาวะเกร็ดเลือดต่ำได้ อย่างถูกต้อง	2. ระวังอย่าให้เกิดแผล ถ้าเป็นแผลต้องทำแผลอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง 3. หลีกเลี่ยงการคลุกคลีกับผู้ป่วยโรคติดเชื้อ เช่น หวัด ไข้ วัณโรค เป็นต้น 4. จัดสิ่งแวดล้อมและของใช้ให้สะอาด 5. ควรปรึกษาแพทย์เมื่อมีอาการของการติดเชื้อ เช่น ไข้ เจ็บคอ ปัสสาวะขุ่นหรือแสบขัด เป็นต้น ----- คนตรี ----- <u>รูปที่ 30</u> <u>ภาวะเกร็ดเลือดต่ำ</u> ภาวะเกร็ดเลือดต่ำ ทำให้เสี่ยงต่อการมีเลือดออกได้ง่ายหรือเลือดหยุดยาก ผู้ป่วยมักจะมีอาการเลือดออกตามไรฟัน เลือดกำเดาออก มีประจำเดือนมาก มีจุดหรือจ้ำเลือด เป็นต้น ซึ่งมีวิธีการป้องกันและแก้ไขอาการดังกล่าวดังนี้ 1. ป้องกันอุบัติเหตุ ทำให้มีการกระทบหรือถูกของมีคม		<u>รูปที่ 30</u> แสดงวิธี การป้องกันและแก้ไขภาวะเกร็ด- เลือดต่ำ	จากการ พูดคุย ซักถาม และแบบวัด ข้อที่ 24

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	2. ภายหลังจากฉีดยาหรือเจาะเลือด ควรใช้สำลีแห้งและสะอาดกดไว้นาน 5 - 10 นาที หรือจนเลือดหยุด 3. ป้องกันอาการท้องผูก ระงับการไอ จาม เพราะแรงดันจะทำให้เกิดเลือดออกได้ง่าย 4. การแปรงฟันควรใช้แปรงสีฟันที่อ่อนนุ่ม 5. รับประทานอาหารและผลไม้สด เพราะมีวิตามินซีซึ่งช่วยให้การแข็งตัวของเลือดดีขึ้น 6. หลีกเลี่ยงการใช้ยาที่มีผลทำให้ต่อการแข็งตัวของเลือดบ้าง เช่น ยาแอสไพริน 7. หลีกเลี่ยงการใช้ความร้อนบนผิวหนัง รวมทั้งความร้อนจากแสงแดดด้วย 8. ถ้ามีภาวะเลือดออก หรือเลือดหยุดยากต้องรีบมาพบแพทย์เพื่อหยุดเลือดและให้เกล็ดเลือด ----- คนตรี -----			

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
17. ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงวิธีการ ปฏิบัติตนเมื่อ ผมร่วงได้ อย่างถูกต้อง	<u>รูปที่ 31</u> <u>7. ผมร่วง</u> อาการผมร่วงเกิดเนื่องจากยาเคมีบำบัดทำลายรากผม จึงทำให้ผมร่วง แต่ผมก็ขึ้นเหมือนเดิมได้อีกภายหลังจากรับยาเคมีบำบัดครบแล้ว 2-3 เดือน ท่านควรใช้วิธีต่าง ๆ หวีผมด้วยความนุ่มนวลและไม่สระผมบ่อย เพื่อป้องกันการหลุดร่วงของเส้นผม ผู้ป่วยควรจะต้องพยายามทำใจยอมรับอาการผมร่วง ซึ่งจะเกิดขึ้นกับทุกคนที่ได้รับยา แต่ภายหลังจากหยุดการรักษา ผมก็จะขึ้นและสลายกว่าเดิม ดังนั้นในช่วงที่ผมร่วงนี้ ท่านควรจะใช้วิกผมวก หรือใช้ผ้าโพกผม เมื่อต้องเดินทางหรือพบปะผู้คน ----- คนตรี -----		<u>รูปที่ 31</u> แสดงการปฏิบัติตนเมื่อผมร่วง	จากการพูดคุยซักถามและแบบวัดข้อที่ 25
18. ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงวิธีการป้องกัน	<u>รูปที่ 32</u> <u>8. การเปลี่ยนแปลงของผิวหนัง</u> ยาเคมีบำบัดอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผิวหนัง ทำให้สีผิวคล้ำ หนา		<u>รูปที่ 32</u> แสดงวิธีการ	

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
กั้นการอักเสบ ของผิวหนังได้ อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	หยาบ อักเสบ และเกิดเจ็บอักเสบได้ อาการเหล่านี้จะหายไปเองภายหลังหยุด ยา 2-3 เดือน วิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการอักเสบติด เชื้อของผิวหนังกระทำดังนี้ 1) รักษาความสะอาดของร่างกายและ อวัยวะสืบพันธุ์ พยายามให้ผิวหนังแห้งและ สะอาดอยู่เสมอ 2) หลีกเลี่ยงสิ่งที่ระคายเคืองต่อผิวหนัง เช่น แสงแดด ถ้าผิวหนังคันควรใช้ครีมหรือ โลชั่นที่ทันทันไม่แพ้ทาผิว ใช้สบู่อ่อน ๆ ใน การฟอกตัว เช่น สบู่เด็ก 3) เสื้อผ้า ของใช้ต้องสะอาด เสื้อผ้า และชุดชั้นในที่สวมใส่ควรเป็นผ้าฝ้ายเนื้อ นุ่มมีการระบายอากาศได้ดี ไม่อับชื้น 4) ผ้าปูที่นอนต้องสะอาด ไม่ชื้นแฉะ 5) ไม่ควรแกะเกาบริเวณที่คัน ตัดเล็บให้ สั้น หากคันมากต้องบอกแพทย์ ----- คนตรี -----		ดูแลผิวหนัง ฟอกตัว และทา โลชั่น - การ รักษา ความ - สะอาดและ ป้องกัน การเปื้อน ชั้นของ ร่างกาย และสิ่ง แวดล้อม - การไม่ แกะเกา ผิวหนัง	จากการ พูดคุย ซักถาม และแบบวัด ข้อที่ 26

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
19. ผู้ป่วย สามารถบอก วิธีการป้องกัน การทำลาย ระบบทางเดิน ปัสสาวะของ ยาเคมีบำบัด ได้อย่างถูก ต้อง	<u>รูปที่ 33</u> 9. พืชต่อระบบทางเดินปัสสาวะ ยาเคมีบำบัดทำให้เกิดพืชต่อไต และ ระบบทางเดินปัสสาวะได้ มีโอกาสเกิด อาการเลือดออกและมีการอักเสบในกระ- เพาะปัสสาวะ และไตวายได้ วิธีการป้อง- กันไม่ให้เกิดอาการดังกล่าวกระทำได้นี้ คือ 1) ดื่มน้ำมาก ๆ อย่างน้อยวันละ 3 ลิตร 2) ไม่ควรกลืนปัสสาวะ ควรถ่ายปัสสาวะ ทุก 2-4 ชั่วโมง 3) สังเกตการขับถ่ายของตนเองหากมี อาการผิดปกติ เช่น ปัสสาวะบ่อย แสบขัด ปัสสาวะมีสีขุ่น หรือมีเลือดปน ต้องบอกให้ แพทย์ทราบ คนตรี		<u>รูปที่ 33</u> แสดงถึง วิธีการ ป้องกันพืช ต่อระบบ ทางเดิน ปัสสาวะ	จากการ พูดคุย ซักถาม และแบบวัด ข้อที่ 27
20. ผู้ป่วย สามารถบอก ถึงวิธีการป้อง กันภาวะตับ	<u>รูปที่ 34</u> 10. พืชต่อตับ ยาเคมีบำบัดมีโอกาสทำให้เกิดภาวะ ตับวายได้ ซึ่งมีวิธีป้องกันภาวะตับวายดังนี้ 1. พักผ่อนให้มาก ๆ		<u>รูปที่ 34</u> แสดงถึง วิธีการ ป้องกัน	จากการ พูดคุย ซักถาม

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
วาชได้ถูกต้อง	2. ก่อนให้ยาเคมีบำบัดจะต้องได้รับการ ตรวจเลือดดูการทำงานของตับ ถ้ามีค่าที่ สูงกว่าปกติมาก แพทย์จะงดยา 3. สังเกตอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นกับตน เอง เช่น ปวดท้องได้ชายโครงข้างขวา มีเลือดออก อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร คลื่น ไส้ ตัวเหลืองตาเหลือง เมื่อมีอาการดัง กล่าวต้องรีบพบแพทย์ทันที <u>รูปที่ 35</u>		ภาวะตับ วาช	และแบบวัด ข้อที่ 28
21. ผู้ป่วย สามารถบอก อาการผิดปกติ ที่เกิดจาก ภาวะหัวใจล้ม เหลว และวิธี การแก้ไขเมื่อ เกิดภาวะ หัวใจล้มเหลว ได้อย่าง ถูกต้อง	11. พืชต่อหัวใจ ยาเคมีบำบัดมีพืชต่อหัวใจ อาจทำให้ เกิดภาวะหัวใจล้มเหลว ซึ่งมีวิธีป้องกัน ภาวะนี้โดย การสังเกตอาการผิดปกติของตนเอง หากมีอาการหน้ามืด ใจสั่น รู้สึกจะเป็นลม หายใจลำบาก บวมตามแขน ขา หายใจ ลำบากและปวดบริเวณหน้าอกข้างซ้าย ท่านควรระวังพักผ่อนมาก ๆ ห้ามออกกำลังกาย มาก และรีบมาโรงพยาบาลหรือพบแพทย์ โดยเร็ว		<u>รูปที่ 35</u> แสดง อาการผิด ปกติ อัน เกิดจาก ภาวะ หัวใจ ล้มเหลว	จากการ พูดคุย ซักถาม และแบบวัด ข้อที่ 29
	คนตรี			

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
22. ผู้ป่วย สามารถบอก วิธีการปฏิบัติ ตนเกี่ยวกับ ระบบสืบพันธุ์ ระหว่างรับ เคมีบำบัดได้ อย่างถูกต้อง เหมาะสม	<u>รูปที่ 36</u> 12. พืชต่อระบบสืบพันธุ์ ยาเคมีบำบัดมีโอกาทำให้เกิดช่อง คลอดอักเสบ ประจำเดือนมาไม่ปกติและ เป็นหมันได้ชั่วคราว แต่อาการเหล่านี้จะ หายไปภายหลังจากหยุดยา ซึ่งช่วงที่ทันท รับยาควรปฏิบัติดังนี้ 1. ดูแลความสะอาดของร่างกายและ อวัยวะสืบพันธุ์ตลอดจนทวารหนัก 2. ในรายที่สามารถมีบุตรได้ควรคุมกำเนิดใน ระหว่างให้ยาและภายหลังหยุดยาอย่างน้อย 2 ปี เพื่อให้ทารกในครรภ์ปลอดภัยจาก ความพิการจากพิษของยา 3. อธิบายให้สามีมีความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับโรคและอาการข้างเคียงของยา ต่อระบบสืบพันธุ์ ความจำเป็นในการคุม กำเนิด 4. ในการมีเพศสัมพันธ์ควรใช้น้ำยาหล่อลื่น ช่องคลอด เช่น วาสลิน เพื่อป้องกันการ ฉีกขาด และการกระทบกระเทือนช่อง คลอด ----- ดนตรี		<u>รูปที่ 36</u> แสดง ข้อควร ปฏิบัติต่อ ระบบสืบ พันธุ์	จากการ พูดคุย ซักถาม และแบบวัด ข้อที่ 30 และ 31

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
23. ผู้ป่วยสามารถบอกถึงอาการผิดปกติอันเกิดจากพิษของยาเคมีบำบัดต่อตา หู การทรงตัว ระบบประสาทกล้ามเนื้อ และปอด ที่ต้องรับมาพบแพทย์ได้อย่างถูกต้อง	<u>รูปที่ 37</u> นอกจากนี้ยาเคมีบำบัดยังมีพิษต่อตา หู ระบบประสาทกล้ามเนื้อ และปอด พิษต่อตาทำให้เกิดอาการ เห็นภาพซ้อน เห็นภาพไม่ชัด ปวดตา มีเลือดออกที่เยื่อตาขาว พิษต่อหูและการทรงตัว ทำให้มีอาการหูอื้อ การได้ยินเสียงน้อยลง และการทรงตัวไม่ดี พิษต่อระบบประสาทกล้ามเนื้อ ทำให้มีอาการชาตามปลายมือปลายเท้า กล้ามเนื้ออ่อนแรง ปวดกล้ามเนื้อ ปวดขากระดูกเป็นต้น พิษต่อปอด ทำให้เกิดอาการไอ หายใจลำบาก เป็นต้น หากท่านมีอาการดังกล่าวต้องรับมาพบแพทย์นะคะ ดนตรี จากการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและแนวทางปฏิบัติคนในผู้ที่เป็้นโรคมะเร็งอยู่ในระหว่างรับเคมีบำบัด ตามที่ฉันได้กล่าว		<u>รูปที่ 37</u> แสดงพิษของยาเคมีบำบัดในระบบ - ตาและ การมองเห็น - หูและการทรงตัว - ประสาทและกล้ามเนื้อ - ปอด	จากการพูดคุยซักถามและแบบวัดข้อที่ 32

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	ไปแล้วเป็นเวลา 4 วัน สามารถสรุปได้ว่า โรคมะเร็งเป็นโรคที่เกิดจากการเจริญเติบโตที่ผิดปกติของเซลล์ในร่างกาย ทำให้เกิดเป็นก้อนเนื้อที่ลุกลามไปเรื่อย ๆ ส่วนอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย โรคมะเร็งสามารถป้องกันได้โดยการหลีกเลี่ยงสาเหตุที่ส่งเสริมให้เกิดโรคมะเร็งและสร้างเสริมความต้านทานโรคให้แก่ร่างกาย สังเกตอาการผิดปกติของร่างกายและตรวจเช็คสุขภาพกับแพทย์อย่างน้อยทุก 1 ปี โรคมะเร็งสามารถรักษาให้หายขาดได้ขึ้นอยู่กับชนิดและระยะเวลาของโรค การรักษาโรคมะเร็งมีหลายวิธี การรักษาโดยการให้ยาเคมีบำบัดถือว่าเป็นวิธีการรักษาโรคมะเร็งที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน แต่ในขณะเดียวกันก็เกิดพิษและอาการข้างเคียงมากมาย ซึ่งเราสามารถป้องกันและแก้ไขได้โดยการดูแลตนเองให้มีสุขภาพกายสุขภาพจิตให้สมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ รู้วิธีการป้องกันพิษหรืออาการข้างของยา ตลอดจนปฏิบัติตามอย่างถูกต้องเมื่อมีอาการผิดปกติต่าง ๆ			

วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	อุปกรณ์	การ ประเมินผล
	ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการให้ความรู้ ในครั้งนี้นคงจะช่วยของท่านมีความรู้ ความ เข้าใจอย่างถูกต้อง และสามารถนำความ รู้ที่ได้ไปใช้ในการคิดพิจารณาหาวิธีการแก้ ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับท่านเป็นอย่างดี ทำให้ ท่านสามารถต่อสู้กับโรคและอาการข้าง เคียงของยาเป็นอย่างดีนะคะ หากท่านมี ข้อสงสัยใดๆ กรุณาถามดิฉัน หรือเจ้าหน้าที่ ที่ให้การดูแลท่านทุกคนได้ค่ะ สำหรับวันนี้ ขอลาท่านไปก่อน สวัสดีค่ะ			

ภาคผนวก ค.
สูตรที่ใช้ในการวิจัย

1. การทดสอบของแมน วิตนีย์ ยู (The Mann Whitney U-test)
(สมจิต วัฒนาศากุล)

สูตร

$$T_n = n_1 n_2 + \frac{n_1 (n_1 + 1)}{2} - R_n$$

$$T_u = n_1 n_2 + \frac{n_2 (n_2 + 1)}{2} - R_u$$

U = ค่าต่ำกว่าของ (T_n , T_u)

โดยที่

U	คือ	ค่าสถิติทดสอบของ แมน วิตนีย์ ยู
n_1	คือ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
n_2	คือ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
R_1	คือ	ผลรวมของอันดับที่อยู่ในกลุ่มที่มีขนาดตัวอย่างเป็น n_1
R_2	คือ	ผลรวมของอันดับที่อยู่ในกลุ่มที่มีขนาดตัวอย่างเป็น n_2

2. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับที่ของสเปียร์แมน

(The Spearman rank correlation coefficient : r_s)

(สัมพันธ์ พันธุ์พฤษ, 2536)

$$\text{สูตร} \quad r_s = \frac{\Sigma x^2 + \Sigma y^2 - \Sigma d_1^2}{2 \sqrt{\Sigma x^2 \Sigma y^2}} \quad \text{เนื่องจากข้อมูลมีค่าซ้ำกัน}$$

เมื่อ

$$\Sigma x^2 = \frac{n^3 - n}{12} - \Sigma T_x$$

เมื่อ

$$\Sigma y^2 = \frac{n^3 - n}{12} - \Sigma T_y$$

$$T = \frac{t^3 - t}{12}$$

โดยที่

- t คือ จำนวนครั้งที่ซ้ำกันในตำแหน่งเดียวกัน
 N คือ จำนวนคู่ของข้อมูล
 d คือ ผลต่างของคะแนนตำแหน่งของคะแนนแต่ละคู่

ภาคผนวก ง.

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อ 1 : ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและแนวทางปฏิบัติตน มีระดับความรู้สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับโปรแกรมการให้ความรู้

กลุ่มตัวอย่าง	อันดับที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
กลุ่มทดลอง	26	27	28	28	29	30	31	32
กลุ่มควบคุม	19	21	23	25	25	25	26	26

กลุ่มตัวอย่าง	อันดับที่								
	1	2	3	4	5	6	7	8	
กลุ่มทดลอง	8	10	11.5	11.5	13	14	15	16	$R_n=99$
กลุ่มควบคุม	1	2	3	5	5	5	8	8	$R_u=37$

1. ตั้งสมมติฐาน

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 > \mu_2$$

โดยที่ μ_1 = คะแนนระดับความรู้ของกลุ่มทดลอง
 μ_2 = คะแนนระดับความรู้ของกลุ่มควบคุม

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ Mann-Whitney U-test

$$\text{สูตร} \quad T_n = n_1 n_2 + \frac{n_1(n_1+1)}{2} - R_n$$

$$T_u = n_1 n_2 + \frac{n_2(n_2+1)}{2} - R_u$$

$$U = \text{ค่าต่ำกว่าของ } (T_n, T_u)$$

3. กำหนดระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.001$

4. คำนวณค่าสถิติ เมื่อ $n_1 = 8$ $R_n = 99$ $n_2 = 8$ $R_u = 37$

$$T_n = 8(8) + \frac{8(8+1)}{2} - 99 = 1$$

$$T_u = 8(8) + \frac{8(8+1)}{2} - 37 = 63$$

$$U = \text{ค่าต่ำกว่าของ } (1, 63) = 1$$

5. การตัดสินใจและสรุปผล

เมื่อ $n_1 = 8$ $n_2 = 8$ และ $U = 1$ ค่า P-value

จึงเท่ากับ 0 ซึ่งน้อยกว่า $\alpha = 0.001$ ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 สรุปได้ว่า ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและแนวทางปฏิบัติตนมีระดับความรู้สูงกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมการให้ความรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

สมมติฐานข้อ 2 ผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและแนวทางปฏิบัติตนมีพฤติกรรมเผชิญความเครียดน้อยกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรม

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7	8
กลุ่มทดลอง	102	105	101	100	96	98	96	95
กลุ่มควบคุม	110	124	130	115	111	116	99	126

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7	8	
กลุ่มทดลอง	8	9	7	6	2.5	4	2.5	1	$R_n=40$
กลุ่มทดลอง	10	14	16	12	11	13	5	15	$R_u=96$

1. ตั้งสมมติฐาน

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 < \mu_2$$

โดยที่ μ_1 = คะแนนพฤติกรรมเผชิญความเครียดของกลุ่มทดลอง

μ_2 = คะแนนพฤติกรรมเผชิญความเครียดของกลุ่มควบคุม

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ Mann-Whitney U-test

$$\text{สูตร} \quad T_n = n_1 n_2 + \frac{n_1 (n_1 + 1)}{2} - R_n$$

$$T_u = n_1 n_2 + \frac{n_1 (n_1 + 1)}{2} - R_u$$

$$U = \text{ค่าต่ำกว่าของ } (T_n, T_u)$$

3. กำหนดระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.001$

4. คำนวณค่าสถิติ เมื่อ $n_1 = 8$ $R_n = 40$ $n_2 = 8$ $R_u = 96$

$$U_1 = 8(8) + \frac{8(8 + 1)}{2} - 40 = 60$$

$$U_2 = 8(8) + \frac{8(8 + 1)}{2} - 96 = 4$$

$$U = \text{ค่าต่ำกว่าของ } (60, 4) = 4$$

5. การตัดสินใจและสรุปผล

เมื่อ $n_1 = 8$ $n_2 = 8$ และ $U = 4$ ค่า P-Value ซึ่งเท่ากับ 0 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าผู้ป่วยที่ได้รับโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรค และแนวทางปฏิบัติตนมีพฤติกรรมเชิงสุขภาพเครียดน้อยกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

สมมติฐานข้อ 3 ระดับความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเผชิญ

ความเครียดโดยวิธีการมุ่งแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ของผู้ป่วยโรค
มะเร็งระหว่างเคมีบำบัดหลังจากได้รับโปรแกรมการให้ความรู้
เกี่ยวกับโรคและแนวทางปฏิบัติตน

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7	8
ระดับความรู้	27	30	28	29	32	31	28	26
คะแนนพฤติกรรมเผชิญ ความเครียดโดย วิธีการมุ่งแก้ไขปัญห ที่เกิดขึ้น	55	58	54	56	65	58	52	50

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7	8
$R(x_1)$	2	6	3.5	5	8	7	3.5	1
$R(y_1)$	4	6.5	3	5	8	6.5	2	1
$d_1 = R(x_1) - R(y_1)$	-2	-0.5	0.5	0	0	0.5	1.5	0
Σd^2	4	0.25	0.25	0	0	0.25	2.25	0

1. ตั้งสมมติฐาน

$$H_0 : \rho = 0$$

หมายความว่า ระดับความรู้และพฤติกรรมเผชิญความเครียดโดย
วิธีการมุ่งแก้ไขปัญหาคือเป็นอิสระต่อกัน

$$H_1 : \rho > 0$$

หมายความว่า ระดับความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม
เผชิญความเครียดโดยวิธีการมุ่งแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ Spearman rank correlation

coefficient : r_s

$$\text{สูตร} \quad r_s = \frac{\Sigma x^2 + \Sigma y^2 - \Sigma x^2}{2 \sqrt{\Sigma x^2 \Sigma y^2}}$$

$$\text{เมื่อ} \quad \Sigma x^2 = \frac{n^3 - n}{12} - \frac{\Sigma T_x}{12}$$

$$\Sigma y^2 = \frac{n^3 - n}{12} - \frac{\Sigma T_y}{12}$$

$$\Sigma T = \frac{t^3 - t}{12}$$

โดยที่

t คือ จำนวนครั้งที่ข้อมูลซ้ำกันในตำแหน่งเดียวกัน

n คือ จำนวนคู่ของข้อมูล

d คือ ผลต่างของตำแหน่งของคะแนนแต่ละคู่

3. กำหนดระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.01$

4. คำนวณค่าสถิติ

4.1) หาค่า ΣT_x , ΣT_y

$$\Sigma T_x = \frac{t^3}{12} - t = \frac{2^3}{12} - 2 = 0.5$$

$$\Sigma T_y = \frac{t^3}{12} - t = \frac{2^3}{12} - 2 = 0.5$$

4.2) หา Σx^2 , Σy^2

$$\Sigma x^2 = \frac{n^3}{12} - n - \Sigma T_x = \frac{8^3}{12} - 8 - 0.5 = 41.5$$

$$\Sigma y^2 = \frac{n^3}{12} - n - \Sigma T_y = \frac{8^3}{12} - 8 - 0.5 = 41.5$$

4.3) $\Sigma d^2 = 7$ 4.4) หา r_s จากสูตร $r_s = \frac{\Sigma x^2 + \Sigma y^2 - \Sigma d^2}{2 \sqrt{\Sigma x^2 \Sigma y^2}}$

$$= \frac{41.5 + 41.5 - 7}{2 \sqrt{(41.5)(41.5)}}$$

$$r_s = 0.92$$

5. หาค่าวิกฤติจากตาราง Critical Values r_s
ที่ $n = 8$ $\alpha = 0.01$ ได้ค่าวิกฤติ = 0.833

6. การตัดสินใจและสรุปผล

จะเห็นได้ว่า r_s ที่คำนวณมากกว่าค่าวิกฤติ ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 สรุปได้ว่า ระดับความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับพฤติกรรมเผชิญความเครียดโดยวิธีการมุ่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้ป่วยโรคมะเร็งระหว่างรับเคมีบำบัด หลังจากได้รับโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคและแนวทางปฏิบัติตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาคผนวก จ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพดล มีไชยโย อาจารย์ระดับ 6
ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. นางอรพิน นวพศกร
พยาบาลวิชาชีพ 7
โรงพยาบาลขอนแก่น
3. นางสาวสุนันทา ศรีวิวัฒน์
พยาบาลวิชาชีพ 6
โรงพยาบาลขอนแก่น